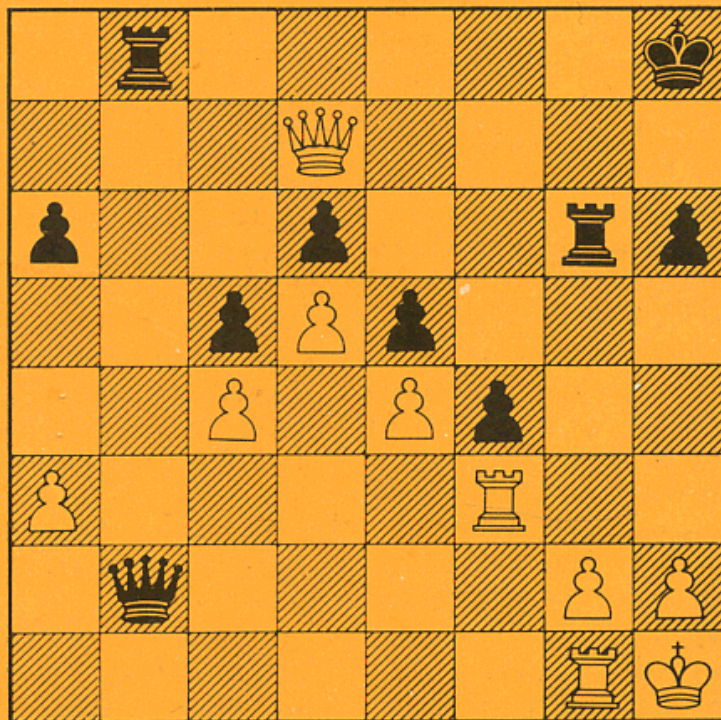

Kr. 4,00 inkl. moms.

SKAK BLADET

udgivet af Dansk Skak Union

SORT TRÆKKER OG VINDER

NOVEMBER 1974 . 70. ÅRGANG . NR.

11

Dansk Skak Union	298
<i>Svend Novrup</i> : De nye Pressemeldelser	299
Hovedbestyrelsesmødet den 25. august 1974	300
Dansk Skak Unions skaknævn	
Afgørelse i sag nr. 19	300
<i>Jens Enevoldsen</i> : Lille brev	301
<i>Jørn Sloth</i> : Vesttyskland suveræn	
vinder af 6-landskampen	302
<i>Svend Hamann</i> : Turneringen i San Feliu	304
<i>Bent Larsen</i> : Vor tids Bilguer	308
Skoleskak	310
Litteratur	311
Problemskak	312
Korrespondanceskak	313
Turneringer	316
Danmark rundt	317
Verden rundt	318

PARTIER

Hamann, S. 307 - Kristiansen, J. 303 - Omtvedt 303 - Rosenlund, T. 303 - Tatai 307 - Viglundson 303.

Omslagsdiagrammet

Sorts sidste træk vr 39. —, Db7-b2, som hvid besvarede med 40. Da4-d7 og overså dermed helt den truende mat i 3. træk: 40. —, Dxc2† og hvid opgav (41. Txc2, Tbl† 42. Tgl, Txc1† mat). *Polugajevskij-Eising*, Solingen 1974.

Stof til nr. 12 skal være redaktøren i hænde senest d. 4. november og til nr. 1 (1975) senest d. 25. november.

Nye klubber

1. hovedkreds:

Unionen byder Ishøj Skakklub velkommen. Klubben spiller hver mandag aften på Vibeholmskolen, Vibeholm Vænge 63, Tåstrup. Formand: Knud W. Christensen, Pilegårds Vænge 63, 2630 Tåstrup.

2. hovedkreds:

Skælskør-Eggeslevmagle Skakklub (ved sammenlægning). Klubben spiller hver mandag aften i Eggeslevmagle forsamlingshus. Formand: Svend Mortensen, Præstemarken 44, Eggeslevmagle, 4261 Dalmose. Tlf. (03) 54 12 76.

6. hovedkreds:

Unionen byder Gellerup Skakklub velkommen. Klubben spiller på Bentesvej 45, Brabrand. Formand: Torben Thomsen, Hougårdsvej 60, 2. 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 28 70.

Ændringer til klubfortegnelsen

Kartoteksfører:

Willy Lundgreen, Asser Riigsvej 8, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 20 42. - Alle ændringer til klubfortegnelsen skal sendes til denne adresse.

1. hovedkreds:

Alberstlund Skakklub har fået ny formand: Aksel Kramer, Nyvej 65, 2620 Albertslund. Tlf. (01) 64 02 93.

Vanløse Skakklub har fået ny formand: Bent Eigil Pedersen, Spøttrupvej 4, 1, 2720 Vanløse. Tlf. (01) 74 80 56.

Vesterbro Skakklub har fået ny formand: Åge Laursen, Sjølundvej 35, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 95.

Øbro Skakklub har fået ny formand: Kjeld Pedersen, Gustav Bangs Gade 3, 1 tv., 2450 København SV. Tlf. (01) 22 92 38.

3. hovedkreds:

Rolfsted Skakklub har fået ny formand: Gerner Rasmussen, Langdyssevej 10, 5863 Ferritslev. Tlf. (09) 98 11 81.

4. hovedkreds:

Gråsten Skakklub har fået ny formand: Jens Riggelsen, Borggade 8, 6300 Gråsten. Tlf. (04) 65 16 55. - Klubben spiller nu hver mandag på Alnor kro.

Ribe Skakklub har fået ny formand: Preben

Fortsættes side 317

SKAKBLADET

Medlemsblad for Dansk Skak Union . November 1974 . Nr. 11 . 70. årgang

Redaktion: Hans Rasmussen

Medarbejdere: Bent Larsen, Svend Hamann, Ole Jakobsen, Eigil Pedersen, Jørn Sloth o.a.
Problemskak: Jan Mortensen og J. P. Toft.

De »nye« Pressemeddelelser

Synes du også, at der mangler visse former for skakstof i *Skakbladet*?

Det kan jeg forsikre dig om, at det gør de fleste, ikke mindst redaktøren. Vi må blot se i øjnene, at vi ikke har plads til alt, og at en prioritering derfor har været nødvendig.

Det er gået ud over en masse udlandsstof, partistof, debatstof o.s.v. som er rasende interessant, men som måske ikke har været tilstrækkelig dansk til, at *Skakbladets* plads kunne benyttes dertil, eller som på grund af *Skakbladets* produktionstid ville blive uaktuelt, før det nåede ud.

Nu får alle chancen for at få det savnede stof ind ad døren!

Pressemeddelelser bliver som lovet lagt om, og som et forsøg vil det blive gjort meget radikalt fra start. Pressemeddelelser vil i sin nye skikkelse ikke bare betjene pressen, som vil modtage dem gratis, men også alle interesserede danske skakspillere, som derigennem vil blive orienteret i den internationale skak.

PM vil fortsat blive redigeret af Kaj Rosell, men han vil blive fritaget for at fremstille og udsende PM - det betyder bedre tid til at skrive, og endnu større lyst dertil, håber vi.

PM skal komme hver 14. dag, nærmere betegnet hver måned d. 1. og 15. - senere fremkomst skal kun være aldeles undtagelsesvis - håber vi!

Og stoffet?

Ja, foruden det allerede forekommende (resultater af danske turneringer, referater af danske spilleres ture til udlandet med resultater og partier m.m.) vil der nu komme resultater af alle større udenlandske turneringer, så tit som muligt med partistof. Der vil komme FIDE-begivenheder (de politiske forviklinger på det seneste har nok været en gennemlæsning værd - og det fortsætter givetvis), kandidatturneringer, zone- og interzoneturneringer vil blive fulgt minutøst og med partier for ikke at tale om den VM-match, der forhåbentlig kommer næste år mellem Bobby Fischer og (tegner det til i skri-

vende stund) Karpov. Kommer der ingen, er historien om det nok så interessant og kommer naturligvis i PM.

Mesterudnævnelser, ratinglister, partier, partier og atter partier; alt det, der nu mangler i *Skakbladet*, vil dukke op i PM - til gavn for aviser og for abonnenter. Og alt sammen så hurtigt som overhovedet muligt.

Der vil komme 24 numre om året à ca. 8 sider og prisen for et abonnement bliver kr. 72.- inklusive moms. - D.v.s. 3.- kr. pr. nummer inkl. moms, og det vil forhåbentlig alle synes er rimeligt.

PM kan bestilles for året 1975 hos DSUs kasserer Robert Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø, og hvis du bestiller inden 20. november, får du december 1974 gratis med i købet!

Ordningen indledes nemlig pr. 1. december.

PM bliver uundværlig for den orienterede danske skakspiller: Topspilleren får tips om de seneste teoretiske nyheder, alle kan dele glæden over gode og skønne partier, og alle kan kende baggrunden for det stof, der aktuelt dukker op i dagspressen, før det er for sent.

Og for dagbladene skulle PM være en kærkommen lejlighed til at gøre skakdækningen bedre og mere aktuel, ikke mindst da PM i fremtiden vil indeholde en liste over fremtidige store turneringer såvel inden- som udenlands med evt. danske deltagere.

Der bliver noget at studere hver den 1. eller 15. Grib pen eller telefon og bestil hos Falborg. Og sæt så kr. 72.- ind på giro 2 08 01!

OBS OBS klubrabat!

Dersom flere medlemmer af samme klub alle vil holde PM og er villige til at lade den tilsende gennem klubben i stedet for personligt, er der lavet følgende tilbud:

Mindst 10 medlemmer af samme klub, der holder PM og lader den tilsende gennem klubben, vil få den til abonnementspris 66.- kr. inkl. moms pr. stk.

Mindst 20 medlemmer af en klub kan få PM for kr. 60.- inkl. moms pr. stk. Det sparer 50 øre pr. nummer! Tal med de andre i klubben om det.

Svend Novrup

Hovedbestyrelsesmødet den 25. august 1974

Fra hovedbestyrelsesmødet 25. august 1974 i København nævnes her ganske kort de væsentligste ting. Ole Schøller Larsen udbad sig emner til formandsposten i DSU. Steen Juul Mortensen er foreslået og er interesseret, men har visse problemer med at overtage posten til påske på grund af læsning og soldatertjeneste.

Skakhåndbogen 8. udgave er klar til udgivelse sidst i september. Som noget nyt kommer den i form af løblade i ringbind, så der for fremtiden kun skal udskiftes løblade i den. Det blev vedtaget at hver klub skal have et eksemplar af skakhåndbogen gratis. Bogen kan rekvireres gennem skakbladets ekspedition for 40 kr. inkl. moms. Løbladene koster 30 øre pr. side.

Udsendelse af spillere til udenlandske turneringer blev drøftet foranlediget af utilfredshed fra et par af vore stærkere spillere. Konklusion: Almindeligvis de stærkeste spillere, men ved for lange turneringer lige efter hinanden og ved mindre betydningsfulde turneringer også andre spillere fra de næstbedstes række.

Et af HB nedsat udvalg ang. divisionsturneringen fremkom med to forslag til omlægning af turneringen. Forslagene fremlægges nu i hovedkredsene.

Ang. landspokalturneringen blev foreslået hold på 4 spillere evt. ud over klubskel. Udvalg nedsat.

Det blev vedtaget for fremtiden at oprette en eliteklasse ved junior-DM på grund af at mesterklassen efterhånden var nået op på 50 deltagere.

Der blev klaget over at de ratingtal man arbejder efter fra Skakbladet er urelevante, og det blev besluttet at henstille til ratingkomiteen 4 gange årligt at sende listen til hovedkredsformændene.

Der blev nedsat et udvalg, der skal se på oprettelse af kursus for vordende turnerings- og klubledere, indførelse af et ordensudvalg, indførelse af licens for turneringsledere, instruks for turneringskomiteer og turneringsledere ved koordinerede turneringer samt indførelse af aut. ind-

beretningsskemaer med alle turneringsresultater.

Der blev vedtaget en omlægning af »Pressemeddelelser« og oprettelsen af en »presseliste«. Vedtagelserne bringes i Skakbladet.

Der blev nedsat et udvalg til at fremkomme med retningslinier ang. et nyt bomærke til DSU.

Der blev vedtaget at forhøje overnatningstilskuddet til 400 kr. for divisionshold pr. gang max. Prisen pr. afstandskilometer blev forhøjet til 1,40 kr. Klubbernes selvrisiko blev forhøjet til 500 kr. for førstehold, og for øvrige hold til 350 kr.

Det nye korrespondancereglement blev vedtaget og bringes i Skakbladet.

Næste HB-møde afholdes 19. januar 1975 i Odense.

Spillerkort, supplementskort og kartotekskort rekvireres for fremtiden gennem sekretæren.

Bjørn Laursen,
sekretær

Dansk Skak Unions skaknævn

Afgørelse i sag nr. 19

Skaknævnet har fra DSUs formand modtaget en klage fra A vedrørende afviklingen af mesterklassen i den koordinerede turnering X.

Klageren hævder, at turneringslederen har nægtet ham adgang til at deltage i klassen, til trods for at klassen var annonceret som værende en åben koordineret mesterklasse, og at klageren var berettiget til at spille i mesterklassen, samt at han rettidigt har anmeldt sin deltagelse og betalt turneringsindskud.

I denne anledning meddeler skaknævnet, at nævnet under henvisning til DSUs love § 8 og § 23 i reglementet for DSUs enkeltmandsturnering og for andre turnerings koordinering med den, ikke kan behandle klagen.

Skaknævnet finder, at klagen hverken vedrører fortolkning af spilleregler eller en lignende tvistighed i forbindelse med ren skaklig aktivitet.

Skaknævnet bemærker, at klagen formentlig må behandles af turneringskomiteen for den koordinerede turnering X i henhold til reglementets § 21.

Sagen er behandlet af Jens Hågen Hansen, Erik B. Jensen og R. Kock Iversen.

For skaknævnet, 10. april 1974

R. Kock Iversen

VED ADRESSEÆNDRING

- henvendelse til postvæsenet
for at få SKAKBLADET sendt
til den nye adresse

Lille brev

Bo Jacobsens referat fra Nice i sidste nr. indeholdt en række skarpe angreb på Jens Enevoldsen, dels i hans egenskab af skakjournalist, dels som tilskuer ved skakolympiaden. Desværre var JE på grund af sygdom afskåret fra at svare i samme nr. og JEs kommentarer følger derfor først nu - lettere bearbejdet.

-red.

Kære Bo!

Jeg ser, at du spiller rollen som den store revser og reformator. Mig tager du også fat på. Jeg skal lægge min stil om og meget andet. Du er nok ved at blive pivet.

Jeg kan ikke tjene dig på dette punkt. Det er en journalists opgave at sige sandheden, selvom ikke alle kan lide den. Jeg har skrevet i god tid, hvorledes det ville gå i Nice. Du og dine kammerater kæmpede tappert for at undgå at komme i C-gruppen. Det gik med en håndsrekning fra højere magter. Men det kneb gevaldigt.

Tro endelig ikke, at det var et stærkt hold, vi fik af sted. USA og England plejer vi at have taget på, men de mejede jer ned. Resten var i det store og hele »sild«, som I klarede jeg smukt imod og derved undgik den frygtelige nedtur. Det glædede mig at se, at de unge på holdet klarede sig pænt og bedst. Når vi nu er i gang, så skal jeg anbefale dig at lægge din stil om. Når man repræsenterer sit land, har man pligt til ved sin opførsel og fremtoning at være helt uangribelig. Det har knebet for dig. Jeg har hørt kommentarerne til din udfordrende påklædning og har krympet mig.

Du hører ikke hjemme på et repræsentativt hold, før du har »lagt din stil om«. Med hensyn til hvor meget jeg har blandet mig i holdlederens arbejde, så skal kort siges, at Jarlnæs, som vi alle kan lide, og som er en af mine gode venner, var sat på en Urias-post. Han er komplet uerfaren, har ikke tilstrækkeligt kendskab til reglerne og var ikke i stand til at sætte holdet fra dag til dag, efter hvad jeg fik oplyst.

Det er ikke nok at sidde i passende afstand på en stol med benene oppe. Undertiden må holdlederen vise sig bl.a. ved tidnød og ved afgivelse af hemmelig træk.

Et par gange trådte jeg til. Hvad jeg foretog mig skal du ikke bryde hjernen med. Det har du ikke tilstrækkeligt kendskab til. Hele dit indlæg er ret så overflødigt og vidner om stor umodenhed. Lad os ikke få mere af den skuffe.

Mange venlige hilsener fra onkel Jens.

Jens Enevoldsen

Bøger udgivet af Dansk Skak Union:

SKAKHÅNDBOGEN. 8. udgave.
Ringbind med udskiftelige sider.
172 sider. 40,- kr.
Rettelsesblade: 0,30 kr. pr. stk.

BENT LARSEN Spasskij-Fischer 72
90 sider. 20,70 kr.

**BØRGE ANDERSEN &
HARTVIG NIELSEN**
Lettisk gambit. 48 sider 15,- kr.

Alle priser er inkl. moms.

Fås ved: **Skakbladets Ekspedipon**
Akademihaven, 4180 Sorø
Giro 2 08 01

Rettelser

Fra Tormod Fyri, Oslo har vi modtaget følgende kommentarer til Ole Jakobsens artikel »Matchen Philidor-København« i nr. 9:

»Ole Jakobsen referer i sine analyser til partiet *Timman-Hamman* til radiopartiet Wibe-Gunnarson 1973, idet han siger dette sidste fulgte partiet Beljavskij-Trifonov til det 16. træk. Imidlertid skal oplyses at Gunnarson mod Wibe spillede b7-b6 (og ikke b7-b5). Af dette følger, at Ole Jakobsens spørgsmål om hvad der er i vejen med gevinstforsøget 18. -, Sb6, er at b6 allerede er optaget af en sort bonde, som altså kun er gået et skridt frem. (Analyse af partiet Wibe-Gunnarson findes i *Norsk tidsskrift for sjakk* 1973, nr. 5 i Øgård/Poulsens serie: »Partiet i fokus«).

Den artikel Ole Jakobsen nævner under partiet Miscevic-Masic er også forfattet af Øgård og Poulsen og fandtes i samme blad 1973, nr. 7.«

I omtalen af danmarksmesterskabet i korrespondanceskak 1972 stod at der var 2 af den nye danmarksmesters partier i rubrikken Korrespondancepartier. Denne rubrik måtte desværre udgå af nummeret på grund af pladsmanglen, men ved en fejltagelse var bemærkningen i referatet desværre ikke også blevet fjernet. Vi beklager på denne måde at have vildledt læserne. De nævnte korrespondancepartier vil blive bragt i et af de kommende numre.

Vesttyskland suveræn vinder af 6-landsturneringen

Danmark nr. 2 efter god indsats af Thorbjørn Rosenlund og Nina Høiberg

Af JØRN SLOTH

Som det vil huskes, blev denne turnering sidste år spillet i Ribe (med en ærefuld dansk førsteplads til følge!). Dermed var det i år atter vesttyskernes tur til at arrangere. Turnusen er jo den, at Vesttyskland afholder turneringen 2 år i træk, hvorefter et af de nordiske lande tager det 3. år. Ved afslutningsceremonien meddelte præsident *Schneider* fra det tyske skakforbund imidlertid, at man gerne ville afhænde 1975-turneringen til en af de nordiske skakunioner, for så til gengæld at arrangere et tip-top turnering i 1976 i forbindelse med Hamburgs jubilæum. Hans forslag er hermed givet videre til DSU...

Men valpladsen var altså i år Eckernförde, tysk badeby lidt syd for Flensborg. Arrangementet var udmærket (bl.a. enkeltværelse til alle) og spilleforholdene i »Stadthalle« glimrende.

Vesttyskerne var tydeligvis vældigt opsatte på at revanchere sig for den forsmædelige 4.-plads i Ribe og stillede op med 3 stormestre og en int. mester. *Hübner* på 1. bræt fulgt af *Pachmann*, *Darga* og *Dueball*! *Pachmann*, velkendt skakteoretiker og politisk flygtning, fik her sin debut på et vesttysk landshold... Men de øvrige hold var ikke imponerende. Bl.a. savnede man den stærke trio *Larsen*, *Andersson* og *Olafsson*. Mindst imponerende var det norske hold helt uden nogen af de sædvanlige topspillere. Man havde gravet veteranen *de Lange* frem og ellers sammensat holdet af uprøvede kræfter. Som det ses af turneringstabellen blev resultatet derefter!

Også det danske hold var præget af en del afbud, men svagt var det langt fra. *Jens Kristiansen* på 2. bræt og *Iskov* på 3. bræt måtte anses for at være holdets stærke ryggrad efter deres fine resultater fornylig ved hhv. stud.-OL og OL. Og så havde vi jo en debutant på holdet: den nye damemester, 18-årige *Nina Høiberg* fra Vinderup. *Nina* var naturligt nok lidt betænkelig ved pludselig at skulle optræde på den internationale skakarena. På vejen ned ymtede hun noget om, at hun nok tabte alle partier.... Men da hun først sad ved brættet, var ethvert spor af denne forhåndspessimisme forsvundet, og *Nina* fik hurtigt vist, at hun sagtens kan måle sig med de andre landes damespillere.

1. runde

Sverige-Danmark 1½-4½

1. Ornstein-Sloth (sort) 0-1 2. Uddenfeldt-Kristiansen remis 3. Niklasson-Iskov 0-1 4. Kaiszauri-Kølbæk 1-0 5. (juniorbrættet) Frederiksson-Rosenlund 0-1 6. (damebrættet) Olzon-Høiberg 0-1.

Vesttyskland-Island 4½-1½

Finland-Norge 4½-1½

En dejlig stor sejr over arvesfjenden! Men fru Fortuna var også med os. Ganske vist vandt *Iskov* og *Nina* regulært i henholdsvis en moderne Benoni og en hidsig skotsk gambit, men jeg vandt på tidsoverskridelse i det 38. træk. *Ornstein* havde netop bragt et glimrende og afgørende kvalitetsoffer, men faldt så pludselig i staver, hvad uret ikke tillod. *Jens Kristiansen* fik et tabt hængeparti med et par bønder mindre, men ved genoptagelsen - efter halvanden times spise- og analysepause - »ruskede« han så meget, at *Uddenfeldt* gik galt i byen og måtte give remis. *Kølbæk* havde sat sin fordel over styr i tidnøden, og hængepartiet var lidt i underkanten. Yderligere fik han sig en slem overraskelse, da kuverten med hans hemmelige træk blev åbnet. Der var nemlig slet ikke skrevet noget træk på partilisten! Stakkels *Kølbæk* havde vendt carbonpapiret forkert, og den originale partiliste havde han stukket i lommen. Turneringsleder *Nöttge* dømte først partiet tabt for *Kølbæk*, men da svenskeren gerne ville spille, gik han med til det under henvisning til turneringens venskabelige karakter. Desværre for os realiserede *Kaiszauri* sin fordel på forbilledlig vis. Det samme kan man ikke helt sige om *Thorbjørn Rosenlund*! Han havde ganske vist et tårnslutspil, der var vundet i hængestillingen. Men han spillede upræcist ved genoptagelsen, og pludselig stod der en teoretisk remisstilling på brættet. Men *Thorbjørn* giver ikke op så let. Ikke for ingenting har han eksamineret hundreder af skoleskakspillere i teknikprøver. Nu var det *Fredrikssons* tur til at blive eksamineret! Han klarede den 1. runde, men da man for 2. gang nåede den kritiske stilling - nu var det efterhånden blevet over midnat - spillede han galt og pointet var *Thorbjørns*.

Turneringen i San Feliu 1974

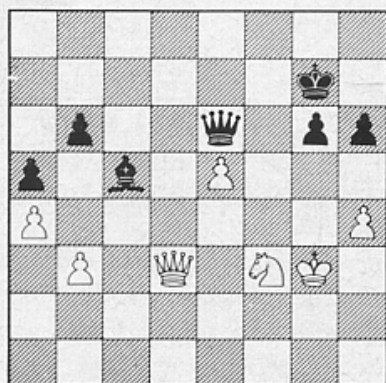
Af SVEND HAMANN

I et forsøg på at følge mit resultat op fra sidste år i Barcelona, deltog jeg her i efteråret i en af de mange gode turneringer i Spanien. Denne gang var det i San Feliu De Guixols, der ligger midt i det kendte ferieområde Costa Brava.

Turneringen var lidt stærkere end sidste år, hvor der krævedes 8 points til et stormesterresultat. I år var turneringen af kategori 8, og der krævedes $7\frac{1}{2}$ til et stormesterresultat (6 points til et internationalt mesterresultat).

Dette resultat burde jeg vidst nemt kunne have nået, idet jeg startede meget fint med 5 points efter de første 6 runder, men da jeg så blev kraftigt angrebet af den såkaldte »titelfeber«, der ofte angriber folk, der kan se en titel indenfor rækkevidde, scorede jeg kun ét point i de sidste fem runder, og der blev ikke noget resultat denne gang. Men man bør iøvrigt heller ikke forvente dette hver gang.

Turneringen var iøvrigt udmærket arrangeret, og vi havde mange hyggelige stunder sammen med de forskellige skakspillere, hvoraf man jo efterhånden kender nogle stykker fra de forskellige turneringer.

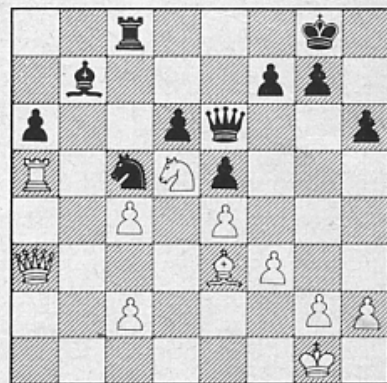

Andersson-Hamann:
Hvid trækker.

I turneringens første runde opstod ovenstående stilling mod den svenske stormester, der meget sympatisk - men undertiden lidt urealistisk - spiller på gevinst i næsten alle slags stillinger. I det aktuelle tilfælde står sort noget i overkanten, dels er løberen bedre end springeren og dels har hvid flere svage bønder, og da sort desuden truer med —, h5 samt Dg4† må hvids næste træk ses som et forsøg på at få noget igang v.h.a. hvids bedste aktiv, den frie e-bonde: 54. De4, Dxb3 55. e6, Ld6† 56. Kh3. Hvid var i tidnød her ved det 56. træk, lidt bedre var her 56. Kg2 for nu følger meget ubehageligt for hvid:

56. —, Kf6! Sort er nu ved at komme to bønder foran, og hvid er ikke i stand til at udnytte den sorte konges stilling. 57. Kg2, Dxe6 58. Dd4†, Ke7. Tilsyneladende kunne sort uden risiko spille 58. —, Kf5, men jeg havde ved analyserne opdaget følgende lumske variant: 58. Dd4†, Kf5 59. Dd3†, Kg4 60. Sd4!! Dd5† 61. Kf2! Lc5 62. Dxc6†, Kf4 63. Dg3†, Ke4 64. De3† og i stedet for at vinde en officer, er sort blevet sat mat! Derfor spillede jeg det mere forsigtige 58. —, Ke7 59. Dxb6, De2† 60. Df2, Dxf2† 61. Kxf2, Dette slutspil er naturligvis vundet for sort ved rigtigt spil, men stillingen indeholder alligevel nogle pointer som vi skal se i det følgende, hvor sort behandler slutspillet så overfladisk, at det er ligeved at ende med remis. Den direkte gevinstplan er iøvrigt nu 61. —, Ke6 62. Ke3, Kd5 63. Kd3, h5! (fastlægger bonden på sort felt) o.s.v. 61. —, Kf6? 62. Sd2, Lb4 63. Sc4, Ke6 64. h5! Uha, nu er hvid lige ved at holde remis, idet jo sort nu ikke kan spille 64. —, gxh5 på grund af 65. Sxa5! og sort sidder tilbage med den »forkerte« randbonde. Sort næste træk er derfor tvunget, men hvid får derved flere chancer end han burde have haft. 64. —, g5 65. Kf3, Kd5 66. Se3†, Kc5 67. Sg4, Lc3 68. Sxh6, Kb4 69. Sf7, Kxa4 70. Sxg5, Kb4! 71. h6, a4 72. Se4, Lh8 73. Sf2, Kc4! og hvid opgiver, idet sort kan holde springeren væk, f.eks. 74. Sd1, a3 75. Se3†, Kb3 o.s.v. Man så tydeligt her, hvordan løberen var bedre end springeren.

I næste runde fik jeg igen en stormester, nemlig den argentinske Quinteros, der er en glimrende taktikker, men ikke helt så god til det positionelle (til gengæld er han god til damer!) Vi nåede frem til følgende stilling, hvor hvid har stor fordel, og sort forsøger derfor et taktisk modstød, der desværre får succes:

Hamann-Quinteros: Sort trækker.

29. —, f5! Hvis sort spiller passivt, f.eks. med 29. —, Sd7, så trænger hvid ind i sorts stilling med 30. Db4 o.s.v. 30. exf5, Df7 31. Lxc5, Lxd5 Dette er den kritiske stilling, hvor hvid kan få afgørende fordel med 32. cxd5, Dxd5! 33. Db3! Dxb3 34. cxb3, Txc5 35. Txc5! dxc5 36. Kf2, Kf7 37. Ke3, Kf6 38. Ke4 og hvid vinder bondeslutspillet. Sort kan også prøve tårnslutspillet med 34. —, dxc5, men efter 35. Txa6 har hvid gode gevinstchancer. Det mærkelige var, at jeg faktisk havde set disse varianter, men hvorfor jeg ikke spillede dem alligevel kan jeg ikke forklare. Sort var ovenikøbet i stærk tidnød! 32. Lxd6, Txc4 33. Lxe5?? Da7! 34. Kf1? Bedre er trods alt 34. Kh1, men efter 34. —, Df2 35. Da1, Txc2 36. Dg1, Dxf3! 37. gxf3, Lxf3! 38. Dg2, Tc1! bliver hvid også mat. 34. —, Txc2 35. Lg3, Lc4! og hvid opgiver.

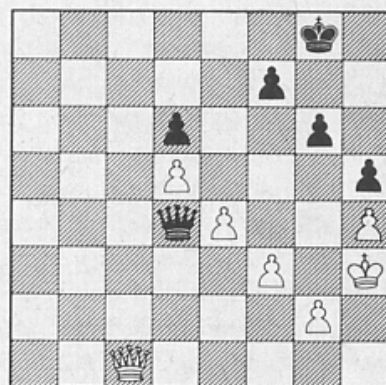

Medina-Hamann: Sort trækker.

I tredje runde havde jeg sort mod Medina, der i denne turnering spillede langt bedre end man har set længe, og blandt andet senere vandt over Ulf Andersson. Ovenstående stilling er ikke let at behandle, og det jeg spiller er næppe det bedste hele vejen. 26. —, Lf8 27. Kb2, Lc5? Tvinger

hvids dronning til et bedre felt! Det rigtige er iøvrigt 27. —, a4! med gode chancer for sort. 28. De2, Dg8. For evt. at komme til g4, men nu følger 29. Sg5! hgx5 30. Dxb5! Kg7. En meget vanskelig stilling, hvor Medina heldigvis var i stærk tidnød, men hvor jeg af samme grund næsten var nødt til at trække lige så hurtigt. Spørgsmålet er nu, om hvid skal slå på g5 med dronningen eller med løberen. Medina valgte: 31. Dxb5! På 31. Lxg5 følger 31. —, Dh7! med lignede forviklinger som i partiet. —, Kh8 32. Dh6! Dh7 33. Lf6! Hvis hvid her eller i næste træk spiller Td8! svarer sort med —, Lf8 (bemærk, at tårnet på a8 er dækket af løberen på e4). 33. —, Kg8 34. Dg5! Tg7 35. Lxg7, Dxb7 36. Td8! Txd8 37. Dxd8! Bedre er 37. Txd8! Lf8 38. Txf8! Kxf8 39. Dd8! Kf7 40. Dxc7! Kg6 41. Dxb6 o.s.v. med lige chancer. 37. —, Lf8 38. Td2, Lc6 39. Dc8 og hvid tabte på tidsoverskridelse, men efter 39. —, De7 har sort alligevel gode gevinstchancer.

I næste runde mødte jeg en af de nye, yngre spanske spillere Martin, og der fremkom følgende dronningslutspil:

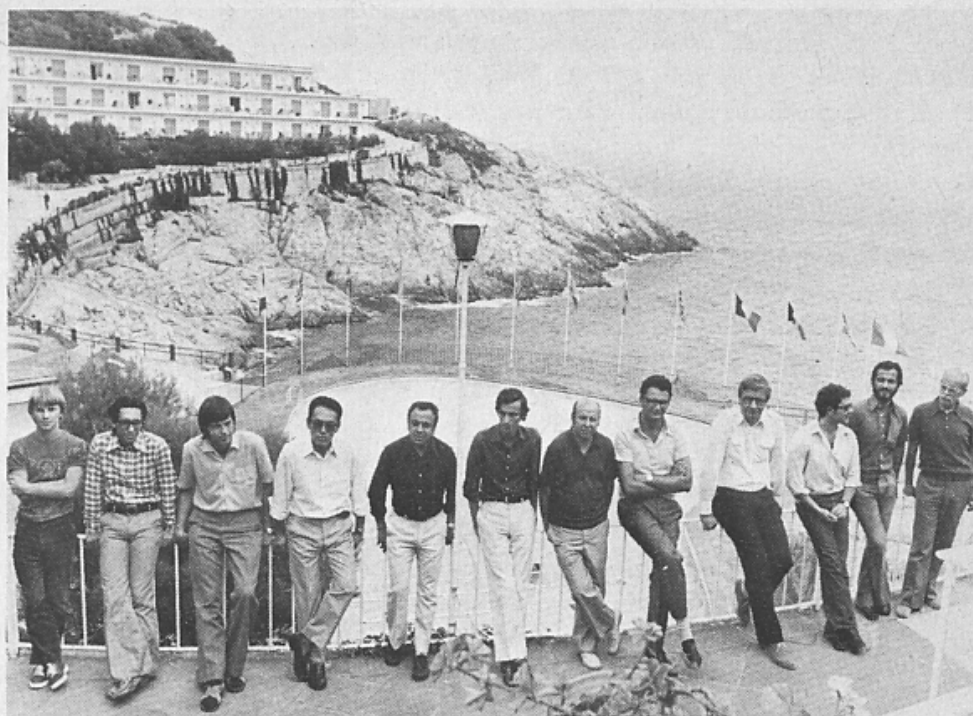
Hamann-Martin: Hvid trækker.

San Feliu 1974

6.-21. september

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	pts.
1. IM Kurajica, Jugoslavien	-	½	1	0	½	1	½	½	1	½	1	1	7½
2. IM Sigurjonsson, Island	½	-	½	½	½	1	½	½	½	1	1	1	7½
3. IGM Pomar, Spanien	0	½	-	1	0	1	½	1	½	½	1	1	7
4. IM Bellon, Spanien	1	½	0	-	1	1	½	½	½	0	½	1	6½
5. IGM Quinteros, Argentina	½	½	1	0	-	1	½	½	½	1	½	0	6
6. IM Hamann, Danmark	0	0	0	0	0	-	1	1	1	1	1	1	6
7. IM Tatai, Italien	½	½	½	½	½	0	-	½	1	½	0	1	5½
8. IGM Andersson, Sverige	½	½	0	½	½	0	½	-	1	0	1	1	5½
9. IM Rodriguez	0	½	½	½	½	0	0	0	-	1	1	1	5
10. IM Medina, Spanien	½	0	½	1	0	0	½	1	0	-	½	1	5
11. Martin, Spanien	0	0	0	½	½	0	1	0	0	½	-	1	3½
12. Payet, Spanien	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-	1

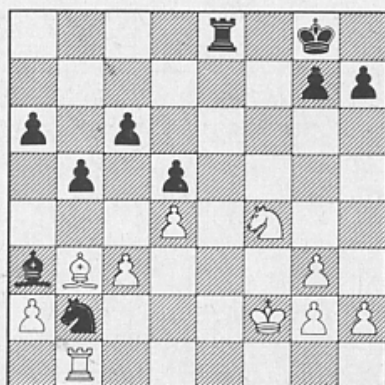
Turneringens
deltagere
(fra venstre):
Andersson,
Martin,
Sigurjonsson,
Rodriguez,
Payet, Bell Tatai,
Hamann, Kurajica,
Quinteros og
Medina.

40. Df4! Db4 41. Df6! Ind på den lange diagonal. 41. —, Da3 42. Kh2, Dc5 43. Kh3. Det hemmelige træk. Jeg ville ikke foretage mig noget afgørende før partiet havde været på »værksted«. Her fandt jeg hurtigt planen.... 43. —, Da3 44. De7!, Dc5 45. e5! og sort opgiver, for efter 45. —, Dxd5 46. exd6, Df5† 47. Kg3! er der ikke flere skakker.

I 5. runde mødte jeg klubmesteren fra den lokale skakklub, Payet, der var betydelig svagere end de øvrige deltagere, og jeg vandt da også ganske nemt. Jeg havde nu 4 points af 5 mulige, og begyndte at øjne chancen for at nå de eftertragtede 7½ points til en ny stormesternorm.

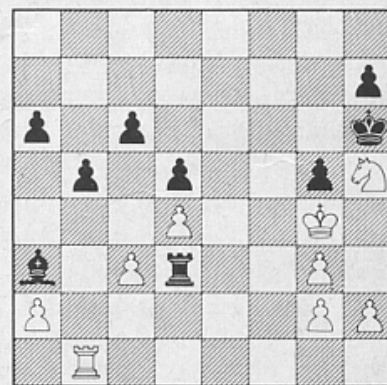
I næste runde havnede jeg efter uinspireret sil i nedenstående halvdårlige stilling mod den peruvianske internationale mester:

Hamann-Rodriguez:
Sort trækker.

Sort bør nu spille f.eks. 26. —, Sc4, men forsøger i stedet mere voldelige midler, bl.a. fordi jeg

var kommet i temmelig stærk tidnød. Altså: 26. —, g5 27. Sh5, Sd3† 28. Kf3, Kf7 29. Kg4! Jeg havde allerede set, hvad han pønsede på, og havde - håbede jeg - en lille overraskelse parat til ham.... 29. —, Kg6 30. Lc2! Te4† 31. Sf4†! Uha! Hvis sort slår denne springer taber han nu kvalitet. Chokeret trak sort hurtigt: 31. —, Kh6? 32. Lxd3, Te3 33. Sh5! Txd3. hvorved vi nåede til følgende stilling:

Hamann-Rodriguez: Hvid trækker
og sætter sort mat

Løsningen er jo nem nok: 34. Tf1! Le7 35. Te1! Kg6 36. Txc7, Txc3 37. Tg7†, Kh6 38. Tf7 samt mat. Jeg spillede desværre »kun« 34. Te1, Kg6 35. Te6†, Kf7 36. Txc6, b4(?) 37. cxb4, Lxb4 38. Txa6, Txd4† 39. Kxg5, Le7† 40. Kf5. Hvid kom altså ud af tidnøden med et par bønner i overskud, og slutspillet var nemt vundet.

Så langt så godt, 5 points efter 6 runder, nu

skulle der kun laves 50% i de sidste 5 runder for at nå 7½. Desværre betyder dette at spille efter en titel, at man ikke spiller normalt. Man spiller ikke - som man jo bør - efter at vinde turneringen, og undertiden bliver ens spil noget »krampagtigt«. Mine to næste partier mod henholdsvis Pomar og Kurajica var en blanding af dette og af manglende teoriforberedelse, og resultatet kunne desværre konstateres på turneringstavlen som to kedelige nuller. Der skulle nu scores 2½ points af tre, men der var da stadig en chance herfor, hvis jeg vandt det følgende parti.

5634

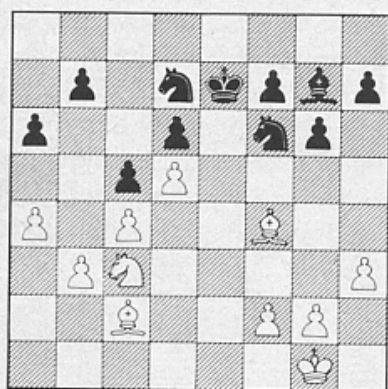
Kongeindisk

Hvid: *Svend Hamann* Sort: *Tatai*, Italien

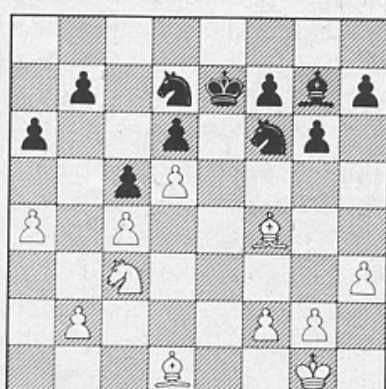
1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. c4, c5 4. d5, d6 5. Sf3,

Sf6 6. Sc3, 0-0 7. Le2, e6 8. 0-0, Te8. Hvis 8. —, exd5 kan man komme over i en af hovedvarianterne i moderne Ben-Oni. 9. dxe6, Lxe6 10. Lf4, Db6 11. Tb1, Td8 12. h3, Sc6 13. Sd5!, Lxd5. Det går ikke at spille 13. —, Da5 14. Ld2, Dxa2 15. Ta1, Dxb2 16. Lc3 og dronningen er fanget. 14. exd5, Sb8. Efter 14. —, Se7 15. Ld3! er der ingen god fremtid for springeren på e7. 15. Ld3, Sbd7 16. Dd2! Te8 17. Tfe1, Txe1† 18. Txe1, Te8 19. b3, Dc7 20. g4! Kf8 21. Kg2, Txe1 22. Dxe1, Se8 23. Sg5! Sdf6. Eneste træk, specielt dårligt havde været 23. —, Sef6 24. Sxf7! Kxf7 25. De6†, Kf8 26. Lxd6† o.s.v. 24. Ld2, De7 25. Dxe7†, Kxe7.

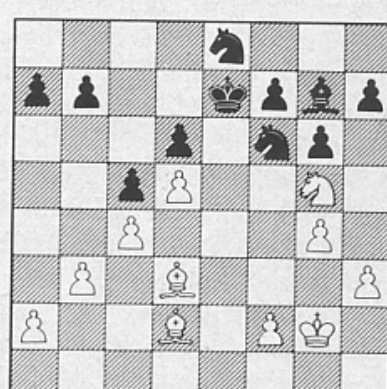
Lad os se på denne stilling sammen med to andre partier, som jeg kender og har gennemspillet flere gange:

Polugajevskij-Uhlmann
IBM 1970.

Uhlmann-Gligoric
Hastings 1971.

Hamann-Tatai: Hvid trækker.

Som man ser, er der meget store ligheder mellem de tre stillinger, specielt hvad bondestillingen angår. I det første parti vandt Polugajevskij smukt (se *Informator*, 10), men Uhlmann lærte noget af dette, og ordnede selv smukt Gligoric (se *Informator*, 11). Partierne er meget lærerige og kan anbefales til studium. Vi vender tilbage til mit parti. 26. f4, h6. Sort er før eller siden nødt til denne svækkelse. 27. Sf3, Sg8 28. a4, Lb2 29. Sh4, Sef6 30. Kf3, Sd7 31. Sg2, Ld4 32. Se1, Lb2 33. Ke2. Den rigtige plan toner frem: Kongen skal til dronningfløjen. 33. —, Sgf6 34. Sf3, Se8 35. Kd1, Lg7 36. Kc2, Sef6 37. a5! Se8 38. Kb1, Sc7 39. Ka2, Sa6 40. Ka3, Sc7. Sort må afvente og se, hvad hvid vil. 41. h4, Se8 42. f5! Sf8 43. g5, hxg5 44. hxg5, gxf5 45. Lxf5, Kd8. Sort må ikke tillade 46. Lc8. 46. Sh2. På vej mod h6. 46. —, Sg6 47. Lxg6! Overraskende, men hvis hvid fortsætter med det planlagte 47. Sg4 følger —, Se7! 48. Lc2, f6! 49. g6, f5! med opløsning af bondestillingen på kongefløj, hvorefter hvid ikke længere kan vinde. 47. —, fxg6 48. Sf3, Ke7 49. Ka4, Sc7

50. Lf4! Lf8 51. b4! b6? Nødvendigt var 51. —, cxb4 men hvid beholder gode chancer, idet man senere kan fremtvinge trækket —, a6, hvorefter et senere gennembrud med c4-c5 er stærkt. 52. axb6, axb6 53. bxc5, bxc5 54. Ka5!, Se8 55. Sh4, Kf7 56. Kb6, Sg7 57. Kc6, Le7. Hvis 57. —, Sf5 58. Sxf5, gxf5 så naturligvis ikke 59. Lxd6?, Lxd6 60. Kxd6, f4 og sort vinder, men 59. Kd7! og hvid vinder let, da sort hurtigt kommer i forlegenhed for brugbare træk. 58. Kd7! Sh5 59. Lc1, Lf8. Der truede 60. Sxg6! 60. Sf3, Sg3 61. Lf4, Sf5 62. Sd2, Le7 63. Se4 og sort opgiver. Partiet fik specialprisen som det bedste slutspil i turneringen.

Desværre var jeg også involveret i »det bedste parti« prisen, der deltes af Pomar og Bellon for deres smukke gevinster mod mig!

Det mod Bellon, der er blevet meget stærkere på det senere, var i næste runde, og i turneringens sidste runde spillede jeg demoraliseret mod Sigurjonsson, der med sin gevinst nåede op på de »magiske« 7½ points.

Men jeg prøver snart igen

Vor tids Bilguer

Af BENT LARSEN

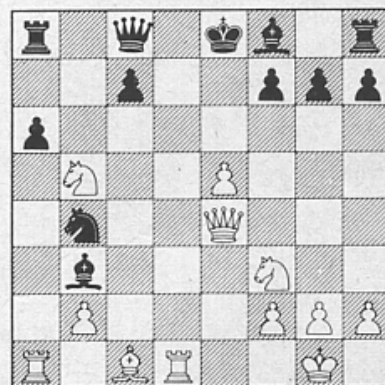
Informator-folkene i Beograd, under Matanovic' ledelse, begyndte for flere år siden at planlægge en moderne åbningsbibel. En overgang så det ud til, at planerne var blevet opgivet, men for godt et års tid siden kom der skub i dem, og alle vi, der for længe siden havde lovet at være med, fik pludselig travlt. Nu foreligger første bind af *Encyclopeedia of chess openings*, for nu at tage den engelske titel, der vel bliver den gængse i internationale skakkredse. Blandt de otte sprog, som al tekst står på, er skam også svensk. Iøvrigt er, ligesom i Informator, sprogbarrieren fjernet ved hjælp af tegn. Antallet af sådanne symboler er nu oppe på 38. Blandt de nytilkomne bemærkes tegn for kongefløj, dronningfløj, slutspil, svagt punkt, løberpar, centrum, diagonal og linie.

De kære varianter bringes i tabelform, som i Bilguer, ellers har denne form været mere populær i engelsksproget åbningsteori end her på kontinentet. I alt er der i bind 1 1455 varianter og vel omkring 6000 noter, det hele fylder 350 sider og omhandler Fransk samt alle muligheder efter 1. e4, e5. På forfatterlisten står femten stormestre og den internationale mester Rabar, der døde i slutningen af sidste år. Han var også ophavsmand til det system, hvorefter åbningerne er inddelt.

Nogle af forfatterne har fået overdraget åbninger, hvor de er kendte som eksperter. F.eks. skulle jeg tage mig af Løberspil og Wienerparti, for hvem spiller ellers disse museumsåbninger? Kortnoj skriver om den åbne variant i Spansk, også naturligt. Ligeledes at Uhlmann tager sig af en del af varianterne i Fransk. Tal skriver om Marshallvarianten i Spansk, hvilket ikke overrasker, men jeg har aldrig vidst, at han var ekspert i Beogradgambit. Eller Kortnoj i Kongegambit. Eller Unzicker i Evansgambit. Men hvorfor ikke? I sin tid betød det nye landvindinger indenfor Kongegambit, da Collijn fik Rubinstein til at analysere Kongegambit. Iøvrigt er det netop med gambitterne sådan, at en del af deres tilhængere forener stor viden med en romantisk indstilling, der undertiden får dem til at se erstatning for en bonde i stillinger, hvor en mere nøgtern iagttagelse kun ser rent tekniske problemer med gevinstføringen for modstanderen.

I alle åbningsbøger kan man finde fejl. En del er petitesser. Jeg kan nævne, at varianten 1. e4,

e5 2. Sf3, Sc6 3. d4, exd4 4. Sxd4, Lc5 5. Le3, Df6 6. Sb5?! Lxe3 7. fxe3, Dh4† 8. g3, Dxe4 9. Sxc7†, Kd8 10. Sxa8, Dxb1 11. Dd6, Sf6 12. Sd2, Se8 13. Df4, Dd5 tilskrives Alekhin, men i ældre litteratur står der von Bardeleben. Tilsvarende har en række gamle partier og analyser fået Keres' navn hæftet på sig, blot fordi han i sine bøger har gengivet dem uden at nævne ophavsmændene. Men den slags sker der jo trods alt ikke noget særligt ved. Det, der gør en teoriekøber virkelig ondt, er naturligvis, at han i et parti følger bogens anbefaling - og så pludselig får et nul! Lad mig nævne et eksempel på en alvorlig udeladelse: 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Sxe4 6. d4, b5 7. Lb3, d5 8. dxe5, Le6 9. De2, Sc5 10. Td1, Sxb3 11. axb3, Dc8 12. c4, dxc4 13. bxc4, Lxc4 14. De4, Sb4 15. Sa3, Lb3 16. Sxb5.

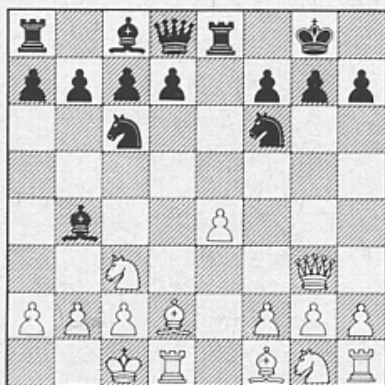
Her kører noten videre med partiet Gipslis-Haag, 1964, hvor Hvid fik afgørende fordel efter 16. —, Lxd1 17. Sxc7†, Dxc7 18. Dxa8†, Kd7 19. Lg5, Lxf3 20. Dxf3, Lc5 21. Td1†, Kc8 22. Tc1. Men hvis man i et korrespondanceparti skulle følge dette spor, kunne man komme ud for en temmelig ublid opgaven. I diagramstillingen fortsatte to amerikanske partier i 1967-68 med 16. —, Tb8! I Osbun-Blohm vandt Hvid efter 17. Sd6†, cxd6 18. exd6†, De6 19. d7†, Kd8 20. Lg5†, f6 21. Df4, Tb7?? 22. Sd4, Sb6 23. Sxb3, fxg5 24. De4 - men Rogoff-Tarjan, USAs juniormesterskab 1968, blev vundet af Sort med største lethed efter 21. —, Db6!

Experter i Lettisk Gambit, og dem findes der vel nu en del af her i landet, vil blive skuffede over, at Keres slet ikke har Svedenborgs variant med. I den gamle variant 1. e4, e5 2. Sf3, f5 3. Lc4, fxe4 4. Sxe5, Dg5?! 5. d4, Dxd2 6. Dh5†,

g6 7. Lf7†, Kd8 8. Lxg6, Dxh1† 9. Ke2, c6 10. Sc3 omtales 10. —, e3 slet ikke, og efter 10. —, Sf6 11. Dg5, Tg8 12. Dxf6†, Le6 har Keres kun remisen med 13. Sf7†?, ikke gevinsten med 13. Df7! som »vi allesammen« nu kender. Til gengæld angiver han, at Hvid kommer i fordel med 11. Dh4, hvilket muligvis er rigtigt.

Kendskabet til bestemte specialvarianter er i mange tilfælde geografisk betinget, de to nævnte tilfælde danner ingen undtagelse. Hverken jugoslaver eller russere kender partier fra amerikanske juniorturneringer. Men når der ligefrem er udgivet en bog! Jeg tænker ikke på Børge Andersens, der måske er udkommet på et tidspunkt, hvor Keres var færdig med arbejdet. Jeg tænker derimod på varianten 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Lxc6, dxc6 7. Sc3, Lg4 8. h3, Lh5 9. g4, Lg6 10. Sxe5, Sxe4. Englænderen Picketts meget dybe analyser af 11. Te1! nævnes overhovedet ikke, Hort angiver blot den uinteressante fortsættelse 11. Sxc6, Sxc3 12. dxc3, hxg6 13. Dxd8†.

Lad mig nævne et par småting, som jeg ikke selv vidste, men som jeg har lært af en flygtig gennemlæsning. Først Mac Cutcheon-varianten: 1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sf6 4. Lg5, Lb4. Hvis man ikke vil studere de mere indviklede varianter, kan man blot spille 5. exd5, for efter 5. —, exd5 6. Ld3 er den hvide stilling noget behageligere. Tidligere har 5. —, Dxd5 været anbefalet for Sort, men det anses nu for tvivlsomt. Det vidste jeg ikke. Og her er en gammel variant af Centrumsspil, som forskellige kendte mestre og analytikere har været indblandet i for over et halvt århundrede siden: 1. e4, e5 2. d4, exd4 3. Dxd4?! Sc6 4. De3, Sf6 5. Sc3, Lb4 6. Ld2, 0-0 7. 0-0-0, Te8 8. Dg3(?)

8. —, Sxe4 er muligvis godt, men i hvert fald farligt. Det behandles stadig som hovedvarint, men godbiddet gemmer Keres i en note: 8. —, Txe4! giver uden videre klar fordel for Sort. Nå, hvornår får man brug for det? Bo Jacobsen er vist den eneste styrkelistespiller, der spiller denne åbning.

Netop i sådanne gammeldags åbninger, der aldrig spilles af moderne stormestre, er der mulighed for at gøre mange fund. Selv havde jeg et værre mas med Steinitz' 1. e4, e5 2. Sc3, Sc6 3. f4, exf4 4. d4?! Dh4† 5. Ke2. I alle de autoriserede gendrivelses fra før århundredskiftet kunne jeg finde forstærkninger for Hvid. I mange varianter sejler hans konge så underligt rundt, men han har en officer i overvægt. De gamle angrebsmestre havde blot svært ved at tage de stærkeste forsvarstræk med i deres analyser... Jeg er da overbevist om, at Sort må stå bedst efter 5. Ke2, men bevise det kan jeg ikke, og med encyclopedien i hånden får en og anden romantisk sjæl måske lyst til at spille Hvid i denne stilling. (Steinitz var på rejse i USA og kom til New Orleans. Han ville gerne træffe Morphy, der levede fuldstændig tilbagetrukket. En ven overbragte en høflig forespørgsel. - Ham kender jeg godt, sagde Morphy, hans gambit duer ikke! - Iøvrigt ville Morphy godt hilse på Steinitz, men på én betingelse, som der i vore dage står i annoncerne: de skulle ikke snakke skak!)

Bogen ofrer naturligvis mest plads på de mest populære åbninger. Lettisk Gambit klares på seks varianter med 29 noter, i alt godt en side. I Spansk får den åbne variant (1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Sxe4) sytten sider, hvilket faktisk er en pæn behandling - men 5. —, Le7 får fire gange så meget. (I *Informator* 16 er der kun tre partier med Sxe4, men 29 med Le7).

Værket bliver på fem bind. Bind 2 skal gøre 1. e4 færdig, bind 3 skal omfatte 1. d4, d5 samt Grünfeld-indisk, 4 Kongeindisk, Nimzoindisk m.m., 5 resten. Om et par år, når værket er komplet, vil man have et moderne sidestykke til »Bilguer«, og så kan man give sig til at gøre notater i margin eller indlægge løse blade, når nyheder dukker op. Men til et virkeligt specialstudium af bestemte åbninger kan man nok stadig få brug for monografier. Et værk om alle åbninger må ofte affærdige interessante problemer med en kort note.

Encyklopedi över spelöppningar i schack kan ikke mindst anbefales korrespondancespillere. Blandt andet er det jo rart at vide, hvad modstanderen ved

Iøvrigt giver værket vel en slags svar på, hvorfor vi ikke får et stort variantværk på dansk. Hvem har råd til at betale så mange medarbejdere? Det går kun, når man har hele Verden som sit marked. Euwes »Åbningsspillet« er efterhånden 30 år gammel og kunne trænge til en efterfølger, men skakstudenter må vænne sig til at læse udenlandsk - eller tegnsprog!

Udklip fra »LSD« - Trandum

Verdens korteste korrespondanceparti? I mange år har red. gået og troet, at det så således ud: 1. d4, Sf6 2. c4, e5 3. dxe5, Se4 4. Sf3, d6 5. exd6, Lxd6 6. g3?? Sxf2!! og hvid opgav. På 7. Kxf2 kommer 7. —, Lxg3† med dronninggevinst. Thjorbjørn har imidlertid fortalt, at rekorden er blevet slået af følgende parti: 1. d4, g6 2. Lh6!! og sort opgav. Hvordan kan det gå til? Jo, efter sit første træk 1. —, g6 skrev sort til sin modstander, at han i næste træk, uanset hvad hvid spillede, ville trække Lg7. Så forstås det!

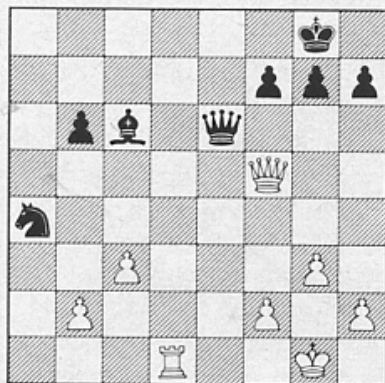
Meddeles forud for hver kamp«

Flere unionsklubber (Horsens, Århus, Vordingborg m.fl.) meddeler i programmet for 13. divisionsturnering, at de ikke har noget fast spillested: »Meddeles forud for hver kamp«, står der ud for spillestedet. Det er en trist konstatering, al den stund mange skoler står tomme og frembyder fristelser for skolefjendtlige elementer i form af tyverier og ødelæggelser, der årligt løber op i millioner af kroner. Enhver skole har i dagen kantine med tilhørende spisesal. Det skulle være en mærkelig pedel eller stive myndigheder, der ikke vil lukke en fredelig og påpasselig skakklub ind i skolen en søndag. Mange klubber har da også arrangeret sig i de hyggelige og egnede lokaler, som findes i vore skoler i dag, til glæde for alle parter.

Prøv om ikke det kan lykkes i de nævnte byer.
-bb.

Præmieopgave

Pas på 8. række

Sort kunne her afværge mattruslerne på 8. række ved at spille g6 eller Kf8, men spillede i stedet De2?? Hvad svarede hvid på den? I træk (på åbent brevkort) er nok til at få sort til at opgive.

Løsninger senest 24. november til

-bb

Løsning på opgaven »Lær af andres fejl« i nr. 9

Hvid kunne holde remis ved 1. g4! med erobring af sorts sidste bonde. Efter 1. a6 taber hvid på flg. måde: 1. —, Lxg3!! 2. a7, Lf2 3. a8D Le3+ mat.

»Løberen kan jo ikke slå på g4«, skrev vi på bondefangermaner for at gøre det lidt sværere (undskyld!). Der var 8 helt rigtige løsninger, vinder blev: Per Höllsberg, Sandvigvej 2, 6000 Kolding.

Dansk Skoleskaks organisation

Formand: Harald Grau-Hansen, Gemmet 16,
6261 Bredebro. Tlf. (04) 74 16 00.

Kasserer: Hans-Henrik Vogensen, Dybbølgade
2, 6400 Sønderborg. Tlf. (04) 42 28 80.

Sekretær: Jørn Lorenzen, Moltrupvej 44, 6100
Haderslev.

Turneringsudvalg

N. C. Berg, Steinckesvej 9, 4500 Nykøbing Sj.
Tlf. (03) 41 09 42.

Jan Uglebjerg, Langebjerg 30, 2850 Nærum.
Tlf. (03) 80 07 50.

Ib Skovgaard, Jægersborg Allé 203, 1., 2820
Gentofte. Tlf. (01-33) GE 4827.

Landsudvalg

1. Nordjylland: Jørgen Nøhr Sørensen, Klit-
husevej 6, Birkelse, 9440 Åbybro. Tlf. (08)
24 33 60.
2. Ringkøbing Amt: Knud Brandt Lassen, Hø-
gevej 14, 7620 Lemvig.
3. Ribe Amt: Svend Rødgaard, Granvangen 8,
Gjesing, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 01 09.
4. Århus Amt: Svend Svendsen, Tousvej 43,
8230 Åbyhøj. Tlf. (06) 15 50 27.
5. Viborg Amt: Endnu ikke besat efter lands-
delsomlægningen, sker før sæsonen.

6. Vejle Amt: Børge Guldager, Solsikkevej 7, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 48 54.
7. Sønderjyllands Amt: Jens Chr. Lund, Bylderup, 6372 Bylderup-Bov.
8. Fyns Amt: John Dahlberg, Skolevænget 1, 5580 Nr. Åby. Tlf. (09) 42 15 04.
9. Lolland-Falster: Oluf Schade, Peter Freuchensvej 39, 4800 Nykøbing F. Tlf. (03) 85 39 38.
10. Frederiksborg Amt: Hugo Füchsel, Toftegårdsvænget 313, 3480 Fredensborg. Tlf. (03) 28 07 43.
11. Københavns Amt: Jan Uglebjerg, se ovenfor.
12. Vestsjællands Amt: N. C. Berg, se ovenfor.
13. Sydsjælland, herunder Roskilde-området: Lars Chr. Hartig, Vibevej 30, 4130 Viby Sj. Tlf. (03) 39 35 17.
14. København: Hasse Hallquist, Bolbrovej 103, 2960 Rungsted Kyst. Tlf. (01) 46 12 65.
15. Bornholms Amt: Per Hastang, Storegade 39, 3700 Rønne.

Kommitteret DSS

Svend Novrup, Dagbladet Politiken, Rådhuspladsen 37, 1585 Kbhvn. V. Tlf. (01) 11 85 11.
Privat: Forhåbningsholms Allé 33, 3., 1905 Kbhvn. V. Tlf. (01) 22 23 93.

Redaktør af SKOLESKAK

Bjarne Tønnies, Hjortebrovej 49, 6100 Haderslev. Tlf. (04) 52 61 00.

Formand for skaklejrudvalg

Svend Svendsen, se ovenfor.

Skoleskakkens nye enkeltmands-DM

For første gang vil der i denne sæson blive spillet om et dansk mesterskab individuelt under dansk skoleskak.

Det vil blive en hurtigskakturnering, opdelt i to aldersklasser. Betænkningstid pr. parti $\frac{1}{2}$ time pr. spiller. Yngste klasse: Spillere født 1960 eller senere. Ældste klasse: Alle andre skoleelever til og med 3. real/10. klasse.

Der startes i landsdelene, der skal have deres landsdelsmesterskab afviklet på en lørdag eller søndag i oktober. Alle vil normalt få mindst 6 partier. (Enkelte landsdele vil muligvis ikke nå at starte i 1974).

Vinderen fra hver landsdel i hver aldersgruppe samt enkelte andre med tilstrækkelig høj scoring (se indbydelse fra din landsdelsleder) går til DM-finalen, hvor man på et centralt beliggende sted i landet spiller 7 runder over en hel weekend i november.

OBS! Selv om din skole ikke deltager i lands-

turneringen, kan du godt deltage i den individuelle turnering, men vil muligvis selv måtte søge oplysninger hos landsdelslederen.

Forresten kan skoler, der ikke ønsker at deltage i landsturneringen, men som ønsker at modtage Skoleskakbladet, deltage i skaklejrene, i arbejdet med teknikmærkerne m.m., tilslutte sig Dansk Skoleskak for kr. 30,- pr. skole pr. år.

litteratur

Organisation

Skak-håndbog. Udgivet af Dansk Skak Union. Løsblade i plastik-ringbind. 172 s. (tr. Viborg 1974). 40,- kr. inkl. moms. Fås kun hos Skakbladets ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø. Giro 2 08 01.

Den nye udgave af skakhåndbogen er ikke alene et nyttigt og nødvendigt instrument for klubformænd, turneringsledere, holdledere og andre organisationsfolk, men også en katalog over Dansk Skak Unions mange forskellige aktiviteter, som alle skakspillere i dette land med udbytte kan studere, hvis de ønsker at få mere ud af deres hobby.

Afsnittene om problemskak og korrespondanceskak er helt skrevet om og udvidet betydeligt. For korrespondanceskakkens vedkommende er der, som det vil være bladets læsere bekendt fra mange artikler i den senere tid, sket meget omfattende ændringer; ændringer der er sket som en naturlig følge af den stigende interesse for denne form for skak blandt Dansk Skak Unions medlemmer.

Nye afsnit er kommet til i forhold til 7. udgave (1970), f.eks. om ratingsystemet og spillerkort og en nyttig udvidelse af afsnittet om week-end-turneringer er en fuldstændig organisationsplan for hvordan man skridt for skridt går frem, når man arrangerer disse turneringer.

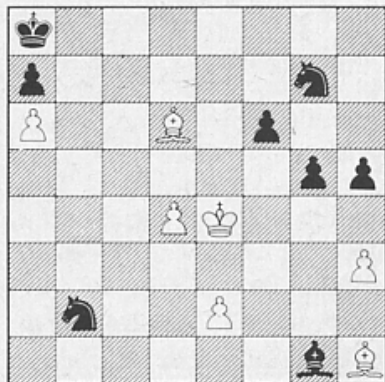
Alle regler er naturligvis ajourført og vil også altid være det i fremtiden, hvis man tegner abonnement på rettelsesbladene, som vil udkomme efterhånden som ændringer sker. Prisen er 0,30 kr. inkl. moms pr. stk. og kan bestilles hos Skakbladets ekspedition (adresse, se ovenfor).

Skakhåndbogen leveres i et solidt plastik-ringbind i format 135 x 195 mm med guldtryk på forsiden og på ryggen.

-hr.

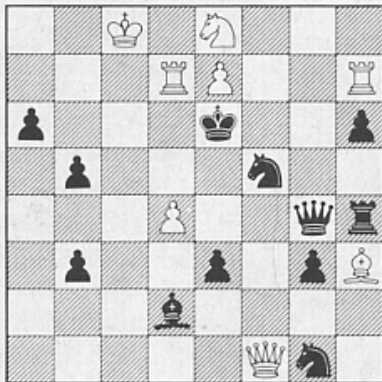
Originalopgaver

9533. Per Grevlund
Ålborg

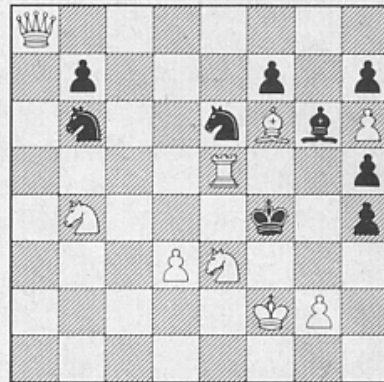
Mat i 2 træk

9534. David Hjelle
Volda (Norge)

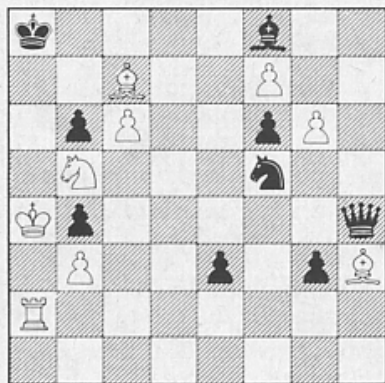
Mat i 2 træk

9535. V. Skovlund Jensen
Næsby

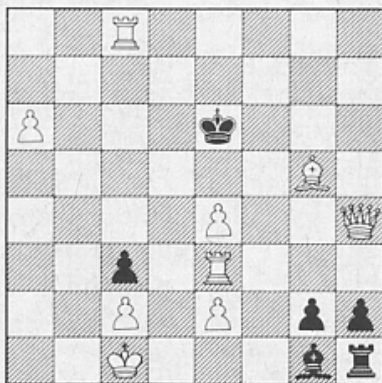
Mat i 2 træk

9536. Georg Thomas
Version, Skakbladet nov. 1957

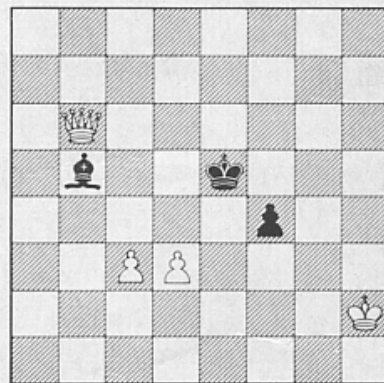
Mat i 3 træk

9537. Verner Johnsen
København

Selvmat i 2 træk

9538. Poul Hage
Næstved

Hjælpepat i 2 træk
4 løsninger

9539. C. G. Gavrillov, Rev. Romana de Sah 1926:
Ka4, Dg3, Ld5, Lf2, Bg2 - Kh1, Th2.

9540. Knud Hannemann, Svenska Dagbladet
1927: Ka2, De3, Lh3, Sf2 - Kf1, Tg2, Bd2.

9541. Jac. Haring, Schaakmat 1955: Ka4,
De6, Tg4, Lf2, Be3 - Kc5, Dh4.

9542: G. Kaiser, Ill. Rundschau 1950: Kd1,
Df7, Ta6, Lf6, Bg3 - Kh6, Dg6.

9543. Einar Letzén, 1 pr. Sydsvenska Dag-
bladet 1921: Kf7, Dc7, Td5, Tf4, Le4 - Ka8,
Db3.

9544. J. F. Ling, The Problemist 1953: Kd5,
Dh6, Tb6, Te5 - Ka5, Ta4, Ld7.

9545. G. Mott-Smith, The Chess Review 1939:
Ka1, Da4, Td1, Se3 - Kc3, Dc5.

9546. F. Palitzsch, Svenska Dagbladet 1929:
Kd3, Dd4, Tg7, Sg3 - Kg1, Lh6, Bf2.

9547. Werner Speckmann, Stern 1967: Kg7,
Db6, Lb5, Lh4, Sf6 - Ke7, Da1.

9448. O. Stocchi, 3 pr. Salut public 1929: Ka6,
Dc2, Tb8, Sb6, Bd2 - Kb4, Th3.

Alle: Mat i 2 træk.

Løsninger til opgaverne i september-nummeret

9501 (Amirov). Med Td6/Be6/Tf6 på c6/d6/
e6. a) 1. Lb4. b) 1. Lf4. - Der er forskellige svar
på de tre sorte forsvar Th5, Sd3 og Ld6 i a) og
b), men det er lidt uheldigt, at man skal foretage
to ændringer for at komme fra a) til b).

9502 (Grevlund). I diagramstillingen er der mat på alle sorte træk. Der findes ikke noget afventende træk, og hvid må gribe til en trussel. 1. Kd3 truer 2. Ke3. Ialt findes 10 matter ved aftræk med hvid konge.

9503 (Lepage). 1. Sg6, Sbx2. 2. Db5. 1. —, Sexd2. 2. De5. Det fører ikke til noget at give skak med Bd2 i første træk, da hvid kommer til at spærre for sig selv. 1. d3†? Sbx2 (2. Db5?). 1. d4†? Sexd2 (2. De5?).

9504 (Madsen). 1. Lh4 med tre flugtfelter for sort konge.

9505 (Sørensen). 1. Tc5 med tårnoffer og selvbinding af Bd5 efter 1. —, Ke5.

9506 (Grevlund). 1. Th4 truer 2. Lf8. 1. —, Sg7. 2. Tg4 truer 3. Lg7. 2. —, Sg7. 2. Tg8. 1. Tg4? truer 2. Tg8, men 1. —, Se7! - Viser det såkaldte Rødovre-tema i miniatureform for første gang. Den hidtidige rekord var med 8 brikker: Hans Rasmussen, 3. hædr. omt. Skakbladet 1963 (9549): Ka7, Ta5, Lb6, Bc6 - Kc8, Lg4, Sh8, Bf3. Mat i 3 træk. 1. Tb5 truer 2. La5. 1. —, Ld7. 2. Td5. - Rødovre-temaet blev opfundet af Skakbladets tidligere problemredaktør P. Rasch Nielsen, og er lidt svært at kapere, men vi kan da prøve at give en forklaring. I prøvespillet truer hvid med mat i 1 træk ved trækket A (I 9549 er prøvespillet 1. Td5? truende 2. Td8 mat = A). Sort kan parere denne trussel med en dårlig forsvarer og en god forsvarer. Det dårlige forsvar (1. —, Ld7) besvares straks med matten B (2. cxd7). Det gode forsvar forhindrer opgaven i at være løselig med prøvespillet (1. —, Sf7). Hvid foretager nu en indledende manøvre, en forplan, og derved lokkes den dårlige forsvarer til at gøre samme træk som i prøvespillet (1. Tb5, Ld7), hvorpå hvid i sit andet træk gør samme træk som prøve-

spillet (2. Td5). Derved fremkommer truslen B (3. cxd7), og når den sorte brik flytter, kommer matten A (2. —, Ld7-. 3. Td8).

Løserliste

I. N. Andersen 64 (1). Andreasen 163 (1). Back 147. Bastholm 155. Binderup 437 (1). Bundgård 187. Bühring 45 (1). Dithmer 176 (13). Dysted 245. Ole Hansen, Århus 11. Ole Hansen, Kbh. 9. Sv. B. Hansen 161 (1). Bent Jensen 28. Kr. R. Jensen 77. V. Johnsen 259 (2). O. Jørgensen 496. H. Klüver 242 (1). H. Kløve 127 (2). B. O. Kristensen 166 (2). Lahn-Nielsen 316 (1). T. Larsen 286 (1). V. Mortensen 123. Anton Nielsen 111. Jens Nielsen 280 (1). Pagels 99. J. R. Pedersen 367. B. Petersen 353. Rønø 378. Sand 445. Leif Schmidt 211 (2). Skov 364 (1). Søndberg 63 (2). L. S. Sørensen 281. Thrane 157 (16). Tipsmark 124 (13).

Vi beklager

fejlene, der af og til opstår i diagrammerne, særlig i den sidste tid. Det gælder f.eks. 9494 og 9501. Vi ved, at det ærgrer enhver løser. Forhåbentlig skræmmer det ikke nogen bort fra turneringen. Man kan i hvert fald altid ringe, hvis man har mistanke om fejl. Bemærkningen til 9451 om 1. Ld6 var ikke ment som nogen biløsning. Det strandede jo på Ke3! Derimod lod vi os fuppe med hensyn til 9424. Der er naturligvis ingen biløsning i d) med 1. Tb6, idet sort spiller 1. —, b2†.

Med hensyn til løserpræmierne, så er det Jan Mortensen, der står for disse, og hvis nogen har en præmie tilgode, så er det altså ham, der skal rykkes.

korrespondanceskak

Korrespondanceleder:
Knud Fischer, Akacievej 1,
6600 Vejen.
Tlf. (05) 36 20 20

Om ratingtal og forbavelse

Som omtalt i nr. 10 er Finn Larsen, Randers og Mikael Hansen, Horsens gået i gang med opgaven at indføre ratingtal for danske K-skakspillere. Det er måske ikke så forbavsende, men hvad mener man så om, at FL og MH regner med at have udregnet ratingtal for de 3 øverste klasser i EMT og for deltagere i afsluttede pokalfinaler i løbet af foråret 1975? Er ingen and-

re forbavsede - og glædeligt overrasket -, så er i hvert fald jeg!

De to har holdt deres første møde og herunder lagt slagplanen for efteråret og vinteren (udarbejdelse af færdigt reglement samt bearbejdning af indsamlede resultater i K-skak for de seneste år).

Og så var der endda et par udover FL og MH, der tilbød hjælp med ratingtal-opgaven. *Det er*

altså ikke i K-skak, at man er bange for at gøre en organisatorisk indsats!

Det nye reglement

Som bekendt er dette trådt i kraft. For de, der spiller i EMT og er startet før 1/10, kan dette af og til medføre divergenser i opfattelsen af, hvad der egentlig gælder. Jeg skal kraftigt opfordre disse spillere til at rekvirere et eksemplar af reglementet (det har vist sig, at en konvolut i størrelsen min. 18 x 13 cm samt et 70-øres frimærke er nok, og indsendes en sådan adresseret konvolut til enten turneringslederne eller mig, vil vi returnere den med et reglement i).

For en sikkerheds skyld tager vi et par af de for spillets afvikling vigtige regler:

1. *ad. betænkningstiden* (§ 6.3.2): Et træk regnes som afsendt dagen før poststemplets dato, hvis klokkeslettet på poststemplet udviser højst kl. 06.00.

2. *ad. trækserier og betænkningstid* (§ 6.3.3.2): Omfatter en trækserie mindst ét af de træk (nr. 10, 20, 30 osv.), ved hvilke en eventuel tidsoverskridelse normalt skal konstateres, skal den eventuelle tidsoverskridelse i stedet konstateres ud fra det sidst modtagne træk i serien. (Eksempel: En spiller modtager en trækserie for trækkene 10, 11 og 12. Accepterer han hele serien, kan han uden tidsoverskridelse anvende max. 36 dage totalt, før han svarer. Accepterer han t.o.m. 11. træk, må han have anvendt max. 33 dage totalt før besvarelsen.)

Og husk til slut: *Der er ikke længere nogen undskyldning for ikke at kende det nye reglement.* Enhver har haft (og har naturligvis stadig) muligheden for at sætte sig ind i det. Har du ikke gjort det endnu, så rekvirér reglementet i dag! -kf.

Landsholdsklassen 1974

L. 1974 er startet med følgende spillere, nævnt i

lodtrækningsorden: N. Granberg, Dronningmølle, Hans Rasmussen, Nivå, Axel Nielsen, Odense, Jens P. Sørensen, Århus, Thorbjørn Rosenlund, Århus, Arne Sørensen, Århus, Hartvig Nielsen, Ejby Strand, Michael Kjærbye, København, Gunnar Nielsen, Egtved, og Jens Chr. Lund, Bylderup.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1973: P. Korning vandt over Viggo Bové Quist, Axel Nielsen remis mod P. Gallmayer, Hartvig Nielsen vandt over Børge Nielsen.

Mesterklassen: 176: 1/6. - 177: 5-3.

1. klasse: 322: 5/3. - 323: 2/5, 7/6. - 324: 1-6. - 325: 5/2. - 326: 5/6, 2/5, 2/6. - 327: 1-6, 2/6, 3/4, 3/6. - 328: 2/3. - 329: 2/6.

2. klasse: 684: 1-4. - 687: 7/6, 7-5, 7/3, 7/1, 4/2. - 688: 2/7, 2/6, 1-4. - 689: 5/6, 1/6. - 691: 1/3, 7/3. - 692: 5/7, 3/7. - 693: 4-5, 6/4. - 694: 4/7, 5/7. - 695: 2/4, 3/6, 6/4, 5/4, 3/4, 6/5, 1/4. - 696: 7/3, 5-3. - 698: 6/2.

3. klasse: 759: 6/4. - 762: 6/7. - 763: 1/2, 4/6. - 764: 6/1, 5/2 på tid, 5-3, 7/4, 3/2. - 766: 4/2, 4/6. - 767: 1/2, 3/2, 1/5. - 768: 7/1.

4. klasse: 674: 1/7. - 679: 1/7. - 680: 6/1. - 681: 6/1, 7/4. - 682: 3-4. - 683: 1-2. - 684: 6/1, 6/7, 5/1, 3/5, 3/4, 7-3. - 685: 3/1, 6/3. - 686: 6/1, 2/4. - 688: 3/1, 5/6, 4/7, 5/1. - 689: 4/2 på tid. - 690: 4/2, 5/3.

Afsluttede grupper

I 322:

1. A. Svensson, Aalborg	3	
2. Osv. Larsen, Sierslev	1/2	
3. Lars Hyldkrog, Kbh.	4	3.
4. H. Aa. Hansen, Rødovre	1	
5. Aa. S. Nielsen, Helsingør	5	1.
6. H. W. May, Haderslev	4 1/2	2.
7. Bjørn Laursen, Vejle	3	

I 323:

1. P. Dürrfeld, Kbh.	2	
2. H. Dahl Petersen, Ringsted	4	2.
3. Johs. M. Christensen, Tarm	5	1.
4. Henning Larsen, Års	3 1/2	3.
5. Lars B. Mortensen, Fåborg	1/2	
6. B. Rasmussen, Charlottenlund	2 1/2	
7. Georg Thomasen, Brabrand	3 1/2	3.

II 684:

1. F. S. Andersen, Kr. Hyllinge	3	
2. J. L. Hoffrup, Birkerød	2	
3. Jan Pedersen, Tåstrup	0	
4. Pall Jensson, Herlev	3 1/2	3.
5. Jens H. Nielsen, Hellerup	5	1.

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
DANMARK

Åbent hver dag kl. 10.00-17.30
fredag kl. 10.00-19.00
lørdag kl. 10.00-14.00

TELEFON (01) 14 62 91

GIRO 5 87 15

6. L. Thyge Larsen, Lyngby	3		4. Alex Rasmussen, København	4	3.
7. Erik Pedersen, Thisted	4½	2.	5. B. Schmidt, Fredericia	1	
II 686:			6. M. Bentzon, Solrød Strand	5	2.
1. Jørgen Due, Hvidovre	3½		7. Aage Ludvigsen, Ikast	2	
2. P. Christensen, Ljungby	0		IV 675:		
3. Jens Flø, Grindsted	3½		1. Niels Kløve, Græsted	2½	
4. E. Christoffersen, Tåstrup	5	1.	2. Søren Varming, Fredericia	4½	1.-2.
5. Finn Larsen, Esbjerg	4	2.-3.	3. Poul Bundgård, Odense	3½	
6. E. Petersen, Lunderskov	1		4. Børge Sørensen, Horsens	4	3.
7. John Petersen, Slagelse	4	2.-3.	5. Lauge Andersen, Fakse	4½	1.-2.
II 690:			6. Tommy Petersen, Ølsemagle	0	
1. Svend E. Kramer, Padborg	5	1.	7. Finn Larsen, Frederikssund	2	
2. Alf Demant, København	0		IV 677:		
3. Niels Bertelsen, Glostrup	2½		1. Børge Clausen, Esbjerg	3	
4. Torben Hjorth, Holstebro	3		2. H. O. Hindborg, Str. Egede	3	
5. Bent Kiel Jensen, Hjørring	3½	3.	3. Aage Andersen, Jelling	4	2.-3.
6. Otto Lyhne, Skovlunde	3		4. H. Skov, Brøndby Strand	6	1.
7. N. L. Agger, Roskilde	4	2.	5. Finn Hårgård, Solrød Strand	1	
III 748:			6. K. Christensen, København	0	
1. Kai Chr. Larsen, Lyngby	2		7. N. P. Jensen, Hvorslev	4	2.-3.
2. Leif Gregersen, Århus	5	1.-2.	IV 678:		
3. Lauge Andersen, Fakse	½		1. Ove Frost, Nakskov	1	
4. Laurits Sørensen, Jelling	2		2. P. E. Kristensen, Fakse	2	
5. Ernst Nielsen, Grindsted	3	3.	3. G. Nicolaisen, Herskind	5	1.-2.
6. Børge Dall, Vissenbjerg	5	1.-2.	4. Jesper Holm, København	4	3.
7. Erik Christensen, Strandby	3	3.	5. E. J. Jessen, Sønderborg	5	1.-2.
III 759:			6. Keld S. Pedersen, Vejle	0	
1. Finn Larsen, Randers	5½	1.	7. Knud N. Christensen, Esbjerg	4	3.
2. S. A. Mikkelsen, Brønderslev	4	3.	IV 680:		
3. Erik Christensen, Strandby	3		1. Verner Jensen, Nakskov	3	
4. Benno Lund, København	2½		2. Svend Novrup, København	4	3.
5. Finn Andersen, Roslev	0		3. Per Bille Sømod, Åbyhøj	5½	1.
6. H. K. Lassen, Tåstrup	5	2.	4. Finn Stuhr, Haslev	0	
7. J. P. Jensen, Løgumkloster	1		5. H. Madsen, København	0	
IV 663:			6. B. Svenninggaard, Hjørring	5	2.
1. W. Christiansen, Kr. Hyllinge	2¾		7. Flemming Madsen, Skibbild	2½	
2. Aage Ludvigsen, Ikast	2½				
3. Fl. Nielsen, Albertslund	5	2.			
4. Verner Jensen, Ribe	4	3.			
5. Leif Kristensen, Videbæk	6	1.			
6. H. Buttenschön, Skanderborg	1				
7. Freddy Wedel, Ildved	0				
IV 670:					
1. T. Ammentorp, Bedsted Thy	2½				
2. Vagn Nybye, Rødovre	4	3.			
3. Bj. G. Hansen, Nykøbing M.	6	1.			
4. Niels P. Jensen, Hvorslev	2½				
5. Søren Olesen, Skanderborg	0				
6. G. Heinrich, København	5	2.			
7. Ole Jensen, København	0				
IV 674:					
1. Sven Hallberg, Glostrup	5½	1.			
2. Nis H. Madsen, Åbenrå	0				
3. Hans Pedersen, Tjæreborg	3½				

Axel Nielsen

Pokalturningering

Turneringsleder:
Jørgen Axel Nielsen, Kristiangårdsvej 3, 8330 Beder.
Tlf. (06) 93 67 90. Giro 16 96 15

Holdturnering

Turneringsleder:
Preben Hougård Nielsen, Nr. Vilstrup, 7100 Vejle.
Tlf. (05) 82 74 38. Giro 20 65 84

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:
Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm.
Tlf. (07) 37 11 49. Giro 10 59 15

Linjebetaling for turneringsindbydelser

Turneringsindbydelser optages mod betaling af 5 kroner + moms pr. linje. For en indbydelse i ramme er prisen 8 kroner + moms pr. linje, overskriften medregnes altid. Betaling skal ske på giro 2 08 01 (DSUs kasserer) umiddelbart efter, at indbydelsen er bragt i Skakbladet.

Linjebetaling for turneringsindbydelser

Heller ikke Skakbladet går fri, når alting stiger i den fart: *Fra og med dette nummer* har vi måttet stramme betalingen for turneringsindbydelser, således som det fremgår af ovenstående. Der skal altså nu betales kr. 5 + moms for samtlige linjer. Desuden er der nu åbnet mulighed for at få sat ramme om indbydelsen, i dette tilfælde er prisen kr. 8 + moms pr. linje.

Det er vort håb, at man vil vise forståelse for dette skridt, som de stærke prisstigninger desværre har gjort det nødvendigt at tage.

For god ordens skyld gøres opmærksom på, at overskriften medregnes, når linjeantallet opgøres. Og tænk så på, *hvor billigt det trods alt er!*

Knud Fischer

Kommende turneringer

Nordvestsjællandsskakkubbers koordinerede EMT 1973

Denne spilles på Søndre skole, Ringstedvej 32, Holbæk. 7 lørdage i træk, 1. runde den 4. januar. *Spilletid:* M. kl. 13 og øvrige klasser kl. 14. Hængepartier den efterfølgende tirsdag kl. 19 samme sted.

Klasser og indskud: M-1-2-3-4 (4 ikke koord.), kr. 35-35-25-20. Præmie til ca. hver 4 deltager.

Indskud og spillerkort må være fremme senest d. 6. dec. hos NVS's kasserer, J. Fog-Jensen, Strandbakken 144, 4400 Kalundborg, giro 6 22 69 49. Yderligere oplysninger hos N. C. Berg, Steinckesvej 9, 4500 Nykøbing S, telefon (03) 41 09 42.

NB: Turneringsprogram udleveres ved 1. runde.

Skakklubben Olympia's jubilæumsturnering

Koordineret enkeltmandsturnering arrangeret af Skakklubben Olympia. *Spillested:* Kulturcentret, Bispebjerg Bakke 6, 1. sal, København NV. *Spilletider:* Tirsdagene 7/1, 14/1, 21/1, 28/1, 4/2, 11/2 og 18/2 1975. Hængepartier spilles på torsdage i Brønshøj Skakforening, Tuxensvej 2. *Klasser:* 1., 2. og 3. klasse samt en ikke koordineret begynderklasse.

Turneringsindskud: 1. kl. kr. 40, 2. kl. kr. 30, 3. kl. kr. 25. begynderkl. kr. 15.

Tilmelding senest den 1. dec. 1974 gennem klubberne, vedlagt spillerkort, til Peter Jensen, Middelvej 18, 2820 Gentofte, tlf. (01) GE 8636.

Indskud sendes til klubbens kasserer Sv. Johansen, Præstelængen 27, 3. sal, 2400 København NV, på giro 8 26 00 79, senest den 1. dec. 1974.

Husk Ringstedturneringen. Sidste frist for tilmelding er d. 5/11. Se indbydelse i oktober-nummeret.

Helsingør Skakklub 50 år

Der indbydes til klubbens jubilæumsturnering i weekenden 14-15/12. Hurtigskak, 9 runder schweizer med seeding, ½ time pr. spiller pr. parti. *Spillested:* Brohuset ved Kronborg. *Spilletid:* Lørdag kl. 14, søndag kl. 10. Tilmelding senest 1/12 til Rud. Hendriksen, Lundegade 10 A, 3000 Helsingør. Indskud 25 kr. samtidig pr. giro 13 19 48, Helsingør Skakklub, Humlebæk posthus, 3050 Humlebæk.

4. Rilton Cup, Stockholm 27/12-4/1

International åben turnering. 9 runder schweizer. *Præmier:* Skr. 7000, 4000, 2000, 1000 etc. *Indskud* Skr. 125. Tilmeldelse senest 1. dec. Minimumskrav er 2000 Elopts. eller tilsvarende nationalt ratingtal. 40 træk i 2½ time, derefter 16/time. Tilmeldelsesblanket og oplysninger fra Stockholms Schackförbund, Hornsgatan 82 B, S-117 21 Stockholm.

Säffle SK:s Juleturnering 1974

27/12-31/12, 7 runder monrad, 40 træk i 2 timer, derefter 1 time til hele partiet. 1. præmie Skr.

1000, indskud Skr. 50. Tilmelding senest 12/12 til S. O. Ark, Treabacksv. 39, S-661 00 Sjöfö, Sverige.

Koordinerede turneringer

Ballerup-turneringen 1974

Den 5. koordinerede Ballerup-turnering havde samlet 68 deltagere fra 21 klubber. Præmieta-
gerne i de enkelte klasser blev:

Mesterklassen (8 deltagere): 1. Ole Schwenger, Studenterne 5, 2-4. Hans Nielsen, Skovlunde, P. Lautrup-Larsen, Lyngby-Virum, og Ole Wium, Øbro, alle 4.

1. klasse (16 deltagere): 1-2. John Nielsen, pers., og S. Holm Jensen, Studenterne 5½, 3. A. B. Jonasson, Gladsaxe 5½, og 4. Flemming Fuglsang, Herlev 5.

2. klasse (24 deltagere): 1. R. Busk Sørensen, Jernbanen 5½, 2. Arne Karlsen, Roskilde 5½, 3. Peter Roesen, Søllerød 5½, og 4. Per Vitofte, Ballerup 5.

3. klasse (20 deltagere): 1. J. D. Nyegård, Ballerup 6, og 2. John Hansen, Gladsaxe 6.

Georg Rasmussen

Andre turneringer

Dame-propagandaturningen 1974

Den 7-8. september afholdtes Dame-propagandaturningen for 4. år i træk i Kampklub-
bens lokaler. Deltagerantallet blev ikke så stort
som tidligere, kun 15 fuldførte. Overlegen vinder
blev *Else Thygesen* med 7 pts., medens *Agnete
Coulthard* blev nr. 2 med 5. *Eva Schøller Larsen*
placerede sig som bedste junior.

Deltagerne hyggede sig som sædvanlig, og de
mange og smukke præmier, skænket af Skakhu-
set, Privatbanken, Handelsbanken og KSU, vak-
te glæde hos vinderne.

Merete Haahr

Centrum's 3. internationale hurtigskaktturnering

I år deltog mange stærke danske spillere, mens
1., 2. og 3. klasse desværre blev svigtet, og en
lignende turnering i Kiel i samme weekend be-
tød, at kun 10 tyskere var med. Resultater:

1. John Rødgård, Esbjerg Skf. 7½ (JR tabte
kun til nr. 2 - uden kamp p.gr.a. deltagelse i en
fodboldkamp!), 2. Fette, Hamburg 7, 3. Kock,
Neumünster 6½, 4. Hans Pedersen, Centrum 6½,
og 5. Claudi Andresen, Outrup 6.

M-spillere: 1. Peter Sørensen, Thyholm 6½,
2. Finn Thorsen, Randers 5½.

Useedede: 1. Schüler, Hamburg 5, 2. Hans

Madsen, Centrum 5.

Basisgruppen: 1. P. Brøgger, Varde 5, og 3.

1. klasse: 1. N. E. Nielsen, Esbjerg Skf. 4½.

1. holdpræmie vandtes af Randers med 17½.

Finn Larsen

Øbro Skakklubs hurtigturnering 1974

Der deltog 42 spillere, heraf mange stærke. Re-
sultaterne:

1. B. Brinch-Claussen, Frederiksberg 7, 2.
Kai Bjerring, Kampklubben 7, og 3. Thorbjørn
Rosenlund, Vanløse 6.

Bedste *M-spiller* blev Erling Christiansen,
1941, og *useedede*: 1. Verner Danielsen, Roskil-
de 6½, 2. Lars Persson, Gentofte 6, og 3. Michael
Sommer 5½. *2.-3. klasse*: 1. Peter Jensen, Tår-
net Svendborg.

John Zimmermann

DANSK SKAK UNION

Fortsat fra side 298

Edholm, Engparken 55, 6740 Bramming. Tlf.
(05) 17 39 60.

Tinglev Skakklub har fået ny formand:
Jens Chr. Lund, 6372 Bylderup-Bov.

Vejen Skakforening har fået ny formand:
Sigfred Olsen, Vesteralle 41, 6600 Vejle. Tlf.
(05) 36 11 15. Ny spilleaften: Mandag. Nyt
spillested: Det Gamle Bibliotek.

5. hovedkreds:

Kolding Skakklub har fået ny formand: Hans
Koldsøe, Binderup, 6091 Bjert. Tlf. (05)
57 22 40.

-wl.

danmark rundt

Ny forening for skakbogsamlere

Dansk skak-bibliofi forening har set dagens
lys. Formand er Hartvig Nielsen, kasserer Bernt
B. Jensen og sekretær Leif Schmidt. Der er en
ikke ringe interesse for foreningen, der allerede
har fået god tilgang.

Hensigten med foretagendet er at fremme in-
teressen for at samle skakbøger. Der er også
planlagt visse praktiske gøremål. Udsendelse
af manco-lister og lister med bytte- eller salgs-
tilbud. Et blad med bibliofilt stof er planlagt.

Alle, der er villige til at betale 30 kr. i årskontingent, og som ikke er skakboghandlere, kan optages som medlemmer.

Man skriver blot et par ord til *Leif Schmidt, Rådmand Billesvej 25, 2610 Rødovre* og sender ham de 30 kr.

Alfred Christensen død

For et par år siden fik A. C. at vide, at han måtte indskrænke sin aktivitet. Alt i alt var helbredet blevet dårligere. Derfor måtte han bl.a. opgive sin plads på Hjørings divisionshold, som han i mange år havde været en stor støtte for. Det havde han også været for klubbens unge spillere, som nød godt af hans pædagogiske evner og store erfaring.

Den 30. august ville hans hjerte ikke mere, og endnu en af tredivernes store skakentusiasters liv var slut.

Alfred Christensen

Under hele hans løbebane havde han et stort handicap i sit svage syn. Til sidst var han næsten blind. Trods det blev han en meget stærk spiller. Han deltog i mange lokale turneringer, hvor han huserede slemt. Da han oprindelig boede i Rakkeby ved Hjørring, fik han det betegnende tilnavn »Rakkeren«. Dette godtog han med et smil. Han holdt meget af at være med i påskens DM. Uden at nå toppen havde han dog flere gode placeringer. Som olympiadespiller opnåede han i München 1936 68,4% på 7. pladsen. Det var det næstbedste resultat på holdet. I 1939 var han med på eventyrturen til Buenos Aires og opnåede 39,5% på 3. pladsen. Det må anføres, at Danmark i gruppe A spillede med mange stærke lande. Endda uden reserve de sidste 10 dage på grund af krigen i Europa. A. C. vandt

flere smukke partier bl.a. over professor Becker og Guimard. I de senere år opnåede han gode resultater i de blindes turneringer og på disses landshold.

Han skrev temmelig meget om skak bl.a. for de nordjydske aviser. I 2 perioder var han Skakbladets partiredaktør. I godt 3 år fra 1.1.1937 og i næsten 2 år fra 1946. Under krigen skrev han »I Caissas tjeneste«. Den indeholdt 20 af hans bedste partier samt beretninger fra München og Argentina. Disse viste, at han lagde mærke til meget mere, end man anede. Da historie var en af hans interesser, var der selvfølgelig også en del om spillets oprindelse. I samme tidsrum var han medforfatter til den dejlige bog på over 500 sider »Alt om Skak«. Alt dette viser den store energi, som A. C. virkelig var i besiddelse af.

Antagelig med henblik på sit handicap var hans åbningsregister lille. Med hvid altid 1. f4 - med et godt kendskab til en del varianter op til 20 træk. Som sort forsvarede han sig med sici-liansk eller kongeindisk. I de fleste partier yndede han at bruge diagonalen b2-g7 til sine positionelle angreb for så i det rigtige øjeblik at søge over i slutspillet, hvor han var meget stærk. Han kombinerede dog også godt og fik f.eks. skønhedspræmie for sit elegante parti mod S. Heiestad, Norge i Nordisk Turnering 1934. Denne var begejstret efter partiet!

Selvom A. C. var en venlig natur, havde han naturligvis sine bestemte meninger - måske skærpede af stor modgang i livet. Disse lagde han ikke skjul på. Det var ikke kun ved skakbrættet, at han var kampivrig. Et eksempel fra skaklivet: A. C. blev så bestyrtet og vred, da Hitler bombarderede Warszawa i 1939, at han i sidste runde i Buenos Aires viste sin sympati for sin nervøse polske modstander ved at tabe hurtigt.

I vennelag kunne han lide at fortælle nogle af sine mange skak-anekdoter og oplevelser - gerne i sagastil med en egen tør humor.

A. C. efterlader sig hustru og 2 voksne børn.
Æret være hans minde!

Ernst Sørensen

verden rundt

Karpov fører

I finalen i kandidatturneringen var Karpov i matchen mod Kortjnoy efter 9 partier i spidsen med 2-0 (7 remisser), hvorefter Kortjnoy meldte sig syg.

Måske bliver vinderen af matchen verdensmester uden at spille VM-match. Der dukker jævnligt meddelelser op i pressen om at Fischer har givet afkald på titlen, men indtil videre foreligger der ikke noget konkret om hvad Fischer vil eller ikke vil. Matchbetingelserne for matchen, der skal spilles næste sommer, skal være godkendt af begge spillerne senest den 1. april 1975.

Bent Larsen på Philippinerne

For et år siden vandt Bent Larsen en stærkt besat turnering i Philippinerne hovedstad, Manila. I år har han i oktober deltaget i en endnu stærkere turnering samme sted.

Ved redaktionens slutning var han i spidsen i turneringen efter bl.a. at have vundet over stormester Gligoric i 3. runde.

Junior-VM 1974

Skakinteressen på Philippinerne er stadig stigende og er ikke blevet mindre efter at Torre er blevet udnævnt til stormester. Arrangere turneringer kan philippinerne også, i august var det turneringen om verdensmesterskabet for juniorer, som blev spillet i Manila.

Vinder blev den 19-årige student Anthony John Miles fra England, som dermed automatisk bliver international mester. Han vandt finalegruppen meget sikkert med 7 p. (af 9) foran 2.-4. Marjanovic, Jugoslavien, Dieks, Holland og Schneider, Sverige hver 5½, 5.-7. Mack, Vesttyskland, Giardelli, Argentina og Kokhiev, Sovjetunionen hver 4½, 8. Winston, USA, 9.-10.

Suney, Brasilien og Henao, Columbia hver 2.

Interessen for turneringen var enorm, bl.a. var den op til 3 timers fjernsynstransmission hver dag.

6. Agnes Litzenbergerturnering

I slutningen af august afholdtes den 6. internationale Agnes Litzenberger-turnering i Winterthur i Schweiz. Der deltog 18 spillere fra 12 lande. Vi var særdeles komfortabelt indkvarteret på Hotel Volkshaus, hvor vi også spillede. Turneringen var vel ledet og dertil behageligt og generøst lagt an. Winterthur er en hyggelig lille by, beliggende 26 km nordøst for Zürich. Omegnen er dog ikke rigtig »schweizisk« (med bjerge og sådant) og for at bøde på dette arrangeredes en bustur til de nærmeste »sights«, bl.a. til det imponerende vandfald Rheinfall. Turneringen (som schweizerne kaldte den Jugendmeisterturnier, idet deltager skulle være født efter januar 1952) blev afviklet ved 11 runders schweizersystem. Resultatet i toppen blev: 1. Borngässer, Vesttyskland 8½, 2. Herzog, Østrig 8, 3. Milovanovic, Jugoslavien 7½, 4.-6. Bellin, England, Kaenel, Schweiz og Jacob Øst Hansen, Danmark hver 7, ...

Borngässer vandt fortjent på en sikker solid indsats. Selv spillede jeg mådeligt, vandt kun fra dem, der ville tabe. I 9. runde forærede jeg Herzog en kvalitet og bonde frit og kvit, og var dermed ude i mørket. Samme Herzog præsterede faktisk lidt af en overraskelse ved at besætte 2.pladsen. Han er taktiker om en hals (lidt a la Hvenekilde) og altså farlig når det går for ham.

Jacob Øst Hansen

SKAKBLADET - ISSN 0037 - 6043 - udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets ekspedition. Abonnementspris pr. år: kr. 36,00 (inkl. moms og forsendelse).

Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 36,00 pr. år (inkl. forsendelse). Øvrige udland: kr. 40,00 årligt (inkl. forsendelse)

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Bjørn Laursen, Hybenvej 21, 8763 Rask Mølle. Tlf. (05) 67 87 80.

Juniorleder: Ole Balslev, Tørresager 4, 6760 Ribe. Tlf. (05) 42 04 45.

Presse og propaganda: Svend Novrup, Forhåbningsholms allé 33, 3, 1904 København V. Tlf. (01) 22 23 93.

Dansk Skak Unions skaknævn:

Formand: Jørgen Åskov, Dybbølvej 22, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 86 43.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Formand: Kaj Blom, Grenhusene 48, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 82 69.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Kastanjens kvarter 19, 2990 Nivå. Tlf. (03) 24 50 88.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

ARTIKLER TIL KORRESPONDANCESKAK

Korrespondanceskakkort med dansk tekst 100 stk. 7,50 - 200 stk. 14,50 - 500 stk. 36,00 - 1000 stk. 70,00.	
Korrespondanceskakkort med tysk/engelsk tekst 100 stk. 7,50 - 200 stk. 14,50 - 500 stk. 36,00 - 1000 stk. 70,00.	
Noteringshæfte, specielt til korrespondanceskak, til 15 partier	6,50
Rapportlister til dansk korrespondanceskak	0,08
Rapportlister til international korrespondanceskak (I.C.C.F.)	0,30
»Korrespondancepakken« (indeholder 200 skakkort, 1 noteringshæfte og 6 rapportlister til dansk turnering)	21,00
Lommeskakkspil til 6 partier, med celluloidbrikker	22,50
Samme med pænt plastikomslag	27,50
Lommeskakkspil til 12 partier, med plasticbrikker	40,25
Samme med pænt imiteret læderomslag	50,00

SKAKLITTERATUR

Schach-Informator, bind 17. Indeholder 688 partier, ordnet efter åbninger, fra 1. halvår 1974 + 45 partislutninger, turneringstabeller m.m., 307 sider	62,00
Matanovic: Encyclopædia of chess openings. 1. del af en serie på 5 bind, indeholder åbninger med åbningstrækkene 1. e4 - e6 og 1. e4 - e5. Udkommet under medarbejderskab af ikke mindre end 16 stormestre, heriblandt Bent Larsen, 350 sider, indb.	115,00
Frank Brady: Bobby Fischer. 268 sider med omtale af Fischers liv og usædvanlige skakkarriere + 90 velkommenterede partier og 30 turneringstabeller m.m., 435 sider, indb.	80,50
Bronstein: 200 Open Games. Partier af Bronstein mod forskellige modstandere, 240 sider, indb.	69,00
Averbakh/Maizelis: Pawn Endings. Udførlig bog med ikke mindre end 911 eksempler på bondeslutspil, 318 sider, indb.	103,00
Levy: Sacrifices in the Sicilian. 166 sider, indb.	57,50
Keres: Practical Chess Endings. 262 sider, indb.	69,00
Wade: Interzonal Chess Tournament Sousse 1967. 260 partier	28,75
Winter/Wade: World Chess Championship 1951. Botvinnik-Bronstein 12 - 12 ...	23,00
Chalupetzky/Toth: Die Schacholympiade von Hamburg 1930. 150 partier	36,00
Cafferty: Candidates Matches 1971. Petrosian-Hübner, Larsen-Uhlmann, Geller-Korchnoi, Fischer-Taimanov, Fischer-Larsen, Petrosian-Korchnoi, Fischer-Petrosian, ialt 55 partier med kommentarer, 198 sider	55,00
Geller: Grandmaster Geller at the Chessboard. 90 partier	34,50
Spence: The Chess Career of E. D. Bogoljubow, bind 1. 100 partier	30,00
Harding: Bishop's Opening. 1. e4, e5 2. Lc4. 116 sider	34,50
Interzonal Chess Tournament Leningrad 1973, 153 partier	23,00
Interzonal Chess Tournament Petropolis 1973, 153 partier	23,00
Vinkovci 1970. 1. Larsen 2.-4. Hort, Bronstein, Gligoric. 16 deltagere, 120 partier	11,50
Teeside 1972. 120 partier	16,00
Levy: The Siesta Variation. 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, d6 5. c3, f5. 52 sider	18,50
Palma de Mallorca 1971 + andre turneringer, ialt 180 partier	16,00
39. U.S.S.R. Championship. 239 partier	18,50
Havanna 1971. 1. Hort 2. Geller 3. Tringov, 16 deltagere, 120 partier	11,50
Mar del Plata 1971. 1. Polugajevsky 2.-3. Panno, Savon, 16 deltagere, 120 partier	11,50
Tallinn 1971. 1.-2. Keres, Tal 3. Bronstein, 16 deltagere, 120 partier	11,50
Zagreb 1970. 1. Fischer 2.-5. Hort, Gligoric, Smyslov, Korchnoi, 18 deltagere, 153 partier	19,50
Buenos Aires 1970. 1. Fischer 2. Tukmakov 3. Panno, 18 deltagere, 153 partier .	19,50
Budapest 1970. 1. Keres 2. Szabo 3.-4. Ivkov, Suetin, 16 deltagere, 120 partier ..	11,50
Palma de Mallorca 1969. 1. Larsen 2. Petrosian 3.-4. Korchnoj, Hort, 18 deltagere, 153 partier	11,50
Havanna 1969. 1.-2. Korchnoj, Suetin 3. Gligoric, 16 deltagere, 120 partier	11,50

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Telf. (09) 12 52 50
 Dansk postgiro 9638 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 99324

2200 KH 0022
 NØRREBROGÅDE 46 A-2
 203 HR JAN SANDAL